

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון ז"ל

5.00 FONT (értékadóval) 8 OLDAL TEL-AVIV, 1979 APR. 17., KEDD 9352. szám

A BRUSSZELI REPULÓTEREN

Terrorista támadás az El Al utasai ellen — egyetlen izraeli sem sebesült meg

Két terroristát elfogtak — Az El-Al biztonsági emberei résztvettek a támadókkal vívott tűzharcban — A „Fekete Március” nevű terrorszervezet áll a támadás mögött

Brüsszel. (UPI). — Három tagból álló palesztinai terrorista csoport tegnap kézigránátos támadást hajtott végre a brüsszeli repülőterén, azonban nem érte el célját, hogy megölje, megsebesítse, vagy tusként foglyul ejtse az El-Al 333-334 számú járatának utasait. Az El-Al „biztonsági emberei” is tüzeltek, a belga rendőrséggel együtt a támadókra, akik között egy nő is volt. Két terroristát a helyszínen elfogtak, az egyiket sebesülten. A támadás, illetve a terroristákkal folytatott tűzharc során néhányan megsebesültek — de izraeli nincs közülük.

Tegnap az éjszakai órákra várakozó repülőgépek egyike a gép érkezését Luddra.

Tegnap estig nem volt ismeretes, hogy mi lett a másik terroristával.

A támadók számát illetően eltérőek voltak a jelentések; egyesek szerint négyen, mások szerint hárman voltak, később azonban kiderült, hogy három tagból állt a csoport.

A sebesültek pontos számát sem tudták tegnap este. Számos esetről azonban nem érkezett jelentés.

A belga távirati iroda jelentése szerint a terroristák a repülőter központi verandáján helyezkedtek el, ahonnan szemmel tartották az indulást és érkezési várótermet egyaránt.

Pontosan delután két órákor dobta egy kézigránátot és egy bombát a váróterembe, azaz, abban az időpontban, amikor az El-Al utasainak be kellett lépniük oda. A bombák azonban robbantak — mielőtt az utasok a váróterembe érkeztek volna. Ekkor a támadók géppisztoly-tűzrel nyitották a váróteremben lévőkre. Néhány utas, aki a vámmentes üzem előtt állt megsebesült.

„NEM GYAKAROLUNK NYOMÁST”

Walter Mondale amerikai alelnök tegnap azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok nem gyakorol nyomást semmilyen államra sem, hogy az közzétegye az El-Al utasainak be kellett lépniük oda. A bombák azonban robbantak — mielőtt az utasok a váróterembe érkeztek volna. Ekkor a támadók géppisztoly-tűzrel nyitották a váróteremben lévőkre. Néhány utas, aki a vámmentes üzem előtt állt megsebesült.

Lemondott az iráni külügyminiszter

Teherán. (Reuter, UPI). — Karim Szangabi iráni külügyminiszter tegnap bejelentette lemondását. Mint közölték, Szangabi azzal indokolta ezt a lépését, hogy a kormány nem áll módjában elősegíteni országának problémáinak megoldását, ugyanakkor azonban mint

ANYUNAK
STRAUSZ IRMÁNAK
80-IK SZÜLETÉSNAPODRA
HOSSZU ÉLETET KIVÁN
JÓ EGÉSZSÉGBEN,
szeretettel, lányod: Edith,
vejed: Miklós

Mordecháj Hod, szolgálaton kívüli táborkok, az El Al vezérigazgatója, tegnap este a rádióknak adott nyilatkozatában megerősítette, hogy az El Al „biztonsági embereinek” része volt a brüsszeli terrorista támadás megállításában. Hozzáfűzte, hogy a támadás, a hozzáérkezett információk szerint a vámmentes üzemek közelében történt, mely nem esik távol a repülőter azon részétől, amely az El Al utasainak céljait szolgálja. — Ennek alapján nem vagyok meggyőződve arról, hogy a támadás kifejezetten az El Al utasai ellen irányult — mondotta Hod.

Begin a dél-libanoni helyzetről tárgyalt az amerikai nagykövettel

Élénk diplomáciai tevékenység ebben a tárgyban — A B. T. csütörtökön tüzi napirendre az ügyet

Menáchem Begin miniszterelnök tegnap délelőtt megbeszélést

SAMUEL LEWIS:
Izrael befolyásolja Chádádót

folytatott Samuel Lewis amerikai nagykövettel a dél-libanoni helyzetről, majd pedig Dájan külügyminiszterrel és Weizman hadügyminiszterrel tárgyalt ugyanerről. Izraeli politikai körökben az a

vélemény alakult ki, hogy az Egye sült Államok nyomást gyakorol Izraelre olyan értelemben, hogy Izrael vegye rá Chádád őrnagyot, a dél-libanoni keresztény milíciai parancsnokát, hogy ne ellenezze a reguláris libanoni hadsereg elhelyezkedését Dél-Libanonban.

Az ügygel kapcsolatban élénk diplomáciai tevékenység folyik. — Izrael UNO fődelegátusa, Jicchák Blum professzor állandó kapcsolatot tart fenn a B. T. tagjaival, Weizman hadügyminiszter pedig Sijlasvuo tábornokkal, a közelleletű UNO csapatok parancsnokával áll érintkezésben.

A Biztonsági Tanács csütörtökön ül össze, hogy a dél-libanoni helyzetről tárgyaljon.

• A tegnap reggel zárult 24 óra leforgása alatt, 17 közlekedési szerencsétlenség történt az országban, amelynek során két ember életét veszítette, 27 pedig megsebesült.

VIIAR DÁJÁN KIJELENTÉSE KÖRÜL A GOLÁN JÖVŐJÉRŐL

„A Szináj és a Golán státusa egész más mint a Nyugati Partvidéké és Gázáé” — „Arról kell határozni, mi jobb: béke Sziriával a Golán nélkül, vagy Golán béke nélkül” — Megütözés a kormányban

Mose Dájan külügyminiszter kijelentése a Golán-fennsík jövőjével kapcsolatban széles visszhangot keltett és éles tiltakozást váltott ki különböző körökben.

A külügyminiszter vasárnap este a Jordán-völgyi (Bikát Hájárdén) telepeselek előtt megtartott beszédében Tomer szövetségi faluban azt mondta, hogy ha eljön az ideje, „az izraeli kormánynak arról kell határozni, hogy mi jobb: béke Sziriával a Golán nélkül, vagy a Golán — béke nélkül.”

„Ha Izrael a Golánon akar maradni, ez azt jelenti, hogy Sziriának, a békeszerződés keretében, hozzá kell járulnia a nemzetközi határvonal megváltoztatásához.”

MOSE DÁJÁN:
Béke, vagy Golán?

A miniszter — mint tegnap a rádió munkatársának adott nyilatkozatában elismertelte — ezt a kijelentését azzal kapcsolatban tette, hogy rámutasson arra, miszerint egész más a Golán fennsík és Szináj helyzete mint a Nyugati Partvidéké és Gázáé, illetve a Jordán völgyéé:

„Amikor arról kellett dönteni, hogy mit akarunk inkább: békét vagy Sárml-el-Sejket, békét vagy településeket Észak Szinájban.”

Hangoztatta azonban Dájan, hogy mindez nem vonatkozik a Nyugati Partvidékre és a Jordán völgyére.

A külügyminiszter Golánra vonatkozó kijelentését azonban a kormány néhány tagja rendkívül súlyosan bírálta el, hangoztatva, hogy a kabinet nem térhet napirendre felette. A rádió politikai tudósítójának jelentése szerint

„Az egyik miniszter Dájan elutasítását követelte a kormányból.”

A Hákibuc Hámeuchád kibuci szervezet titkársága felkérte a Munkapárt vezetőit, hogy a lehető legegyszerűbben reagáljanak Dájan kijelentésére, illetve a kormány politikájára.

48 szavazattal 30 ellenében

A Kneszet elutasította a Máarách javaslatát «a törvény betartásának szükségességéről a Negevben»

„Ha elhangzik a végleges határozat, az illetékesek vállalni fogják a felelősséget”

A Kneszet tegnap, két órára, közbeszólásoktól viharzó ülésen a koalíció 48 szavazatával az ellenzék 30 szavazata ellenében levette a napirendről a Máarách javasla-

SMUEL TÁMIR:
Vállaljuk a felelősséget...

tát, „a törvény betartásának szükségességéről a Negevben a Cáhál egységek áthelyezésének idején”. A Chádás (Rákách) és Rác képviselői tartózkodtak a szavazástól.

Mint ismeretes, a Máarách először közvetlenül a beduinok földjeinek kisajátítása ügyében nyújtott be napirendi javaslatot, azt azonban a házelnökség elutasította azzal az indoklással, hogy az ügy „sub judice” és így nem lehet Kneszet-vita tárgya.

A tegnapi rendkívüli Kneszet ülésen Smuel Tamir igazságügyminiszter — állandó közbeköltásokkal megszakított — hosszú beszédében azt hangoztatta, hogy

mindaz, ami a beduinok földkisajátítási ügyében a Felsőbíróóság részéről elhangzott, ideiglenes jellegű volt, és lehetséges, hogy a végleges döntés, a tények alapos tanulmányozása után, más lesz — talán enyhébb, talán súlyosabb. A miniszter bejelentette, hogy a kormány joztanácsosa pénteken hozza nyilvánosságra választát a beduinok folyamodására a Felsőbíróósághoz, a földkisajátítások ügyében és kérni fogja, hogy a tárgyalást gyorsított ütemben folytassák le.

„A kormány azért nem reagál a Felsőbíróóság merővő nyilatkozatára, mert arra a végleges határozat meghozatala előtt került sor. Ha elhangzik a végleges határozat — a kormány ahhoz tartja magát és szükség esetén

az illetékesek vállalni fogják a miniszteriális felelősséget is” — mondotta a miniszter.

A pészachi szünetben megtartott rendkívüli Kneszet ülésen Slo-mo Hillél képviselő ismertette a Máarách javaslatát. Azt hangoztatta, hogy a Felsőbíróóság merővő nyilatkozata gyakorlatilag azt bizonyítja, hogy a jelenlegi kormány megcsúrt a törvényes ügyvitelt minden síkon, beleértve az igazságszolgáltatást is. Csak a Kneszetben ragaszkodtak a „sub judice” alapelvnek betartásához, míg ugyanakkor újságírók, állami hivatalnokok és miniszterek is nyíltan tárgyalták a problémát.

Drága szeretett édesapánk, nagyapánk, rokonunk

Valentini (Wallerstein) Samu

Kolozsvár — Tel-Aviv

április 15-én elhunyt.

Temetése ma, április 17-én, kedden déli 12.30-kor a choloni temetőben.

Találkozás a temető új bejáratánál.

Gyászolják:

leánya: Bárák Lea és családja,
fiai: Valentini Jicchák és családja,
Valentini Róbert és a rokonok bel- és külföldön

Sivát ülünk: T. A., Slomcion Hámálká 46., (Weizmann-sarok)

PÉLDÁTLAN ELÖNYÖK CÉGÜNKÉL!

«MONDIAL 2000»- FREDI MARGUSON

TEL-AVIV, DERECH PETÁCH TIKVA 9., („Amcor”-ral szemben), tel. 624901

Frizsiderek, mosógépek, tűzhelyek, fehér-fekete és színes televíziók, stb. speciális árusítás.

Megszabott árak, a megrendelés feladásától árkülönbözet nélkül az áru leszállításáig. Amennyiben engednek a vásárlási adóból, az üzlet viseli a megállapítandó differenciát.

Garanciát adunk a szállított áru.

Nyáron áruba bocsátottunk légszabályozókat, az ország legismertebb gyárainak készítményeit.

Külön osztály új oléknak, akik speciális engedményekben részesülnek.

Az üzlet nyitva reggel 8-tól este 7-ig.

Ez a hirdetés érvényben 1979 április 11-től július 1-ig.

Fogamzásgátló pirula — férfiak számára

Boston (LT). — Egy Amerikába látogató kínai orvosprofesszor elmondotta, hogy a pekingi egészségügyi hatóságok rövidesen jóváhagyják az új fajta, — férfiaknak szánt fogamzásgátló tabletta használatát. A tudományos kísérletezések során megállapították, hogy a tabletták az esetek 99,8 százalékában eredményesek. A szert a gyapotmag egyik melléktermékéből állítják elő. A kínai professzor elmagyarázta, hogy az új szer bevezetése után a kínai férfiak nőnek egyenlő arányban osztoznak a családtervezés felelősségében, oly módon, hogy az első évben a férj, a másodikban pedig az aszszony szedi majd a fogamzásgátló tablettákat.

A sziriaiak ágyuznak Beirutban

Beirut (Reuter). — Az úgynevezett Arab Rendfenntartó Had sereg kötelékében Beirutban szolgáló szíriai katonák tegnapelőtt meglepetészerűen ágyútűzrel zúdították Eijn Rumánra. Beirut keresztény lakta déli negyedére. — Az ágyukon kívül a szíriaiak tankokat, gépfegyvereket s más fegyvert is használtak — közölte a keresztény falangisták rádióállomása.

Nem köztölték a váratlan szíriai támadás okát.

Rendzavarás Libériában

Monrovia (UPD). — Libéria fővárosában szombaton nagyszabású rendzavarásokra került sor és a tüntetők megütözték a rendőrséget, illetve katonai egységeket. Legalább 40 ember meghalt és ugyanannyi megsebesült. William Tolbert elnök a néphez intézett megnyugtató rádióbeszédre ellenére a zavargások vasárnap is folytatódtak. Az események hátterében a rizs árának emelkedése állt.

Rövidesen megrágnak a cigaretta

Az izraeli cigaretta-iparhoz közelálló körök szerint a jövő hónap elején mintegy 20–25 százalékkal megrágnak az Izraelben gyártott cigaretta fajták. Még ezt megelőzően, a jövő héten nyolc százalékkal emelkedik a külföldről importált cigaretta ára. Közben továbbra is hiány mutatkozik a Dubek cég által forgalomba hozott cigaretta fajtákban, bár az elosztók sztrájkja már több mint egy héttel ezeltől megszűnt.

TELEVIZIÓ JAVÍTÁS

24 órán belül.
Mindenféle televízió évi biztosítása.
Tel. 785289, 783828

«LEOPARD» BŐRKABÁTOK

Készen és rendelésre — Kabátok meghosszabbítása — Exkluzív modellek — Gyárja árak
TEL-AVIV * HANEDEV 8.
(Hásáron sarok, Tácháná Merkázit) a Chevrát Háchásmállal szemben
Telefon: 26 56 71

S.T.I. VÁLLALAT — JERUZSALEM

keres sürgősen OROSZ FÉMMÉRNÖKÖT (METALLURG) SZIMULTÁN FORDÍTÁSRA

Orosz anyanyelvűt, jó német beszéd tudással, két-három hétre, európai munkára, április végétől.
Jelentkezés: tel. 02-812601, 02-812671

Szádát megtiltotta a politikai tevékenységet az egyetemeken

Egyiptom elnöke: „Vaskézzel fogunk lesujtani azokra a fanatikusra, akik megpróbálják aláásni rezsimünk alapjait”

Anuár Szádát elnök dél-egyiptomi propaganda-útján most már másodszer hangoztatott egyértelmű fenyegetéseket a szélsőséges diákszervezetek ellen, melyek „alá akarják ásni a rezsimet azzal, hogy az egyiptomi kisebbségeket támadják és a keresztény diák kollégáikkal verekedéseket provokálnak”. Hozzátette, hogy „ezeket az örült, dühöngő fanatikusokat a törvény szigorával fogjuk megbüntetni”.

Szádát azt is bejelentette, hogy megtiltja a campusokon minden politikai tevékenységet és ha a tüntetések veszedelmesebb méreteket öltenek, akkor a biztonsági erők a tömeg közé lépnek majd. Kiderült, hogy az utóbbi napokban több egyetemen is összeütközésre került sor a diákok és biztonsági közegek között, mikoris az előbbiek az „iszlám árulója” és a palesztinai szent ügy cserbenhagyója az imperializmus és a cionizmus javára” feliratú táblákat hordtak körül. Néhányan megsebesültek és többeket letartóztattak.

Az Ásziutban megtartott tömeggyűlésen Szádát szenvedélyes kiáltással fordult a néphez:

„Mit akarnak ezek a szerencsétlenek? Muzulmán kormányzatot, mint a Chomeinié Iránban? Azt akarják, hogy nálunk is reggelenként 10 embert végezzenek ki? Az egyetemen tanulni kell, — aki politizálni akar, az csatlakozzék egy törvényes pártba. Egyértelmű utasítást adtam a rendőrmestereknek, hogy habozás nélkül löjjenek azok közé, akik magán- vagy közvagyon rongálnak meg tüntetéseik során. A vaskéz politikája ezek ellen a terroristák ellen mindjárt a népszavazás után életbelép. Hallom, hogy a diákok most a betöltött löfegyverek helyett késekkel fegyverzik fel magukat. Az egyetem nem cowboyoknak és késelőknek, hanem a tanulásban kitűnt diákoknak akar diplomát adni. Aki nem akar tanulni, azt eltávolítjuk a főiskolákból. Nem engedjük, hogy bárki is a muzulmán fanatizmus palátsja mögé rejtse terrorista szándékait. Nem fog sikerülni nekik meggyőzni a világot arról, hogy nem elég szilárd a mi uralmi rendszerünk. Nem haevük, hogy a korlátoltág uralkodik el nálunk és hogy zavartagyú gyerekek befolyásolják politikánkat...”

Szádát erélyességének eredményeképpen 250 palesztinai diák vonult fel Kairóban, palotája elé, kezükben felirattal: „Üdvözljük

a Szádát által javasolt részleges megoldást a palesztinaiak részére. Tudjuk, hogy az autonómia

az első lépés a palesztinai állam felé”.

Az arab államok gazdasági és pénzügyminiszterei tegnap felfüggesztették Egyiptom tagságát a gazdasági fejlesztési alapban, bü-

netésként, hogy békeszerződést írt alá Izráellel. Csak Szádán, Szómália és Omán delegátusai szavaztak a büntetés ellen. Az egyiptomi küldöttség elhagyta a terület még a szavazás előtt. Az említett pénzügyi alap 1973–1977 között 245 millió dollár kölcsönt adott Egyiptomnak. Más arab országok természetesen külön adtak és Száudia a fenti összeg sokszorosát. Az Egyiptom elleni további szankciók közé tartozik, hogy Irák beszüntette a közvetlen légi-vonalat Bagdad és Kairó között. A bagdadi rádió egyébként a következő hírt közölte: „Szádán, amely nevesítéses hűséggel ragaszkodik Szádát áruló vonalához — forradalom küszöbén áll”. A leadó szerint csak a legutóbbi időben három merényletet kíséreltek meg Numeiri elnök ellen, mert csatlakozott az áruló Szádathoz”.

Közlekedési balesetben súlyosan megsebesült az egyik entebbei tuzs

Jicchá Dávid, Kirját Bialik erdélyi születésű volt alpolgármestere könyvet írt az ugandai repülőtéren eltöltött napokról

Mintegy két héttel ezeltől közlekedési balesetben súlyosan megsebesült az erdélyi születésű Jicchá Dávid, Kirját Bialik volt alpolgármestere, aki az Air France Entebbébe eltérített repülőgépeinek egyik tuzsa volt és onnan az izraeli hadsereg kommandó egységei mentették ki. Dávidot a haifai Rámbám kórház idegsebészeti osztályán ápolják. Jicchá Dávid annak idején könyvalakban örökítette meg entebbei élményeit. A nagysikerű mű címe „En is visszatértem Entebbéből...”. A legutóbbi választásokig a Munkapárt listáján Kirját Bialik alpolgármestere volt.

Glück AZ ISMERT SZAKEMBER

TAPETA • P. V. C. SZAKUZLETE

Rámát Gán központban, Hároe 7.

A postával, Sekemmel szemben • Telefon 720807
Óriási választékban külföldi tapéták, linoleum, — modern csillárok, — fogasok és telefonpolcok. — Nézze meg raktárunkat — vételkényszer nélkül. — Vállalunk munkát otthonában, — garanciával. —

Különleges nyilvános árverés Natanján

holnap, szerdán, az ünnep kimenetelekor, este 7-től éjfélig,

a „PARK” szállóban, Natanja,

Dávid Hámelech 7.

Meghívjuk a közönséget előzetes bemutatóra, délelőtt 11 órától.

BELEPÉS DITLAN.

A tárgyak nagyrészt bármely áron eladják!

Koncert

a SINGERS OF PRAISE

kórus előadásában,

az Izraeli Filharmonikus Zenekar

zenészeinek kíséretével,

1979 április 21-én, szombat este 8.30-kor

az Eliás nevű keresztény templomban.

Műsoron: Vivaldi: Gloria; Faure: Requiem

Haifa, Méir-u. 43.

Jegyek 50.— fontos áron a bejáratnál

RÖVID HIREK

● Menáchem Begin miniszterelnök tegnapelőtt hivatalában fogadta Clarence Long amerikai kongresszusi képviselőt, a külföldi segély-kiutalásokat intéző bizottság elnökét. A megbeszélésen jelen volt Samuel Lewis amerikai nagykövét is.

● Jeruzsálemben 70 éves korában meghalt dr. Cvi Hárkavi rabbi, az ismert judaista és közíró. Dr. Hárkavi a Tórával foglalkozó irodalom nagy szakértője volt.

● A tel-avivi fővárosi adó-előfizetés 3 havi börtönbüntetésre és 150 ezer font pénzbírságra ítéltek Cháim Peter hítes könyvvizsgálót és adóügyi tanácsadót. Megállapítást nyert, hogy Peter az 1975-ös költségvetési évben 106 ezer font összegű bevételt titkolt el, ezen kívül pedig nem vont le 25.142 font összegű adót alkalmazottaitól.

● A kelet-jeruzsálemi Nuzha mozi közelében egy üres telken tegnapelőtt délután a rendőrség megtalálta egy Jeruzsálemben eltűnt 19 éves gázai fiatalember holttestét. Feltételezik, hogy a fiatalember megmérgezte magát. Zsebében anyjához intézett búcsúlevelet találtak, amelyben azt írta, hogy szerelmi csalódás kergette a halálba.

● Egy fiatal utas a tel-avivi Hárkavá-kert közelében kirohotta a taxi sofőrjét, amelyben utazott, Dávid Lévit. A rabló kést szegzett Lévi nyakának és elvette tőle a nála levő 1500 fontot, majd elmenekült.

● Tel Aviv városvezetőse meghatározatlan időre „kölesön adta” szövíviét, Amikám Sápírat a pénzügyminisztériumnak, ahol ugyancsak szövívié minőségben fog működni. Sápíra eddigi helyettesét, Avner Hálévit egyelőre 6 havi időtartamra ideiglenes helyettesnek nevezték ki a városból.

● A petách-tikvai főntca irodalmi tevékenységével kapcsolatban meglepődtek, amikor egy 40 év körüli anyaszült meztelen férfire lettek figyelmesek. Evesek a rendőrséget akarták kihívni, de az illető meglepte őket, ő maga szaladt a rendőrállomásra, ahol az ügyeltes rendőrök sikoltozva szaladtak be a hátsó irodabélyegszekrébe. Ezután egy rendőrnök elpanaszolta, hogy az emberek üldözik és ezért futott a rendőrségre. Kiderült, hogy az illető megszökött a Géhá-elmegővívintézetből. A rendőrök felöltöztették és visszazárolták a kórházba.

● A haifai kikötőben zavarok keletkeztek, miután a kikötőmunkások egy része szankciókba kezdett. A szankciók oka: nézeteltérés a prémium-bérek számítási módját illetően.

● A jeruzsálemi városháza mérnöki ügyosztálya a napokban befejezte egy új parkolóterület létesítését a város központjában levő Rabbi Akiva utcában. A parkoló térségben 60 autó számára van férőhely.

● A tel-avivi járásbírósaon vádiratot nyújtottak be Mose Ká-cáv, a Dizengoff-téren levő Commodore szálló alkalmazottja ellen. A 26 éves vádlott — a vádirat szerint — közvetített a szálló vendégei és prostituáltak között és ennek ellenében 100–200 font közötti jutalékot kapott.

● Nagy részvétel mellett temették tegnap Tel Avivban Mose Dávid Gilboá festőművészt, a Mann Auditorium igazgatóját. Gilboá az izraeli kultúrélet egyik ismert alakja volt.

● A tel-avivi törvényszéken vádiratot nyújtottak be Leon Májmon 50 éves és Chánánja Farkas 21 éves luddi lakosok ellen. Azzal vádolják őket, hogy 2 héttel ezeltől egyikük lakására invitáltak egy fiatal lányt, akit az utcán ismertek meg, ott kábitószeres kávét adtak neki, majd levetkőztették és megerőszakolták.

● A nyugat-gálili Lochámé Hágetaot kibucban 2 napos szemlérium nyílt a vézskorszakról. A szemlériumon tanítók és középiskolai tanárok vesznek részt.

● Jániv Lávi 4 éves naharai kisfiu, aki vasárnap délelben apjával a Tel Avivba tartó expresszvonaton utazott, egyelőre még tisztázatlan körülmények között kiesett a vonatból a haifai Pázhid közelében. A gyermek súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett.

● Árje Gurel haifai polgármester felkérte dr. Jozsef Burg belügyminisztert, hogy legyen a városháza segítségére 235 millió font összegű felgyülemllett deficitjének rendezése terén és utaljon ki további 806 millió fontot a városháza az állami szolgáltatások költségeinek fedezésére. Gurel tehát több mint 1 milliárd fontot kért és figyelmeztette a belügyminisztériumot, hogy kérésének elutasítása esetén a városvezetés igen súlyos anyagi nehézségekbe kerül, amelyek lehetetlenné teszik a létfontosságú városi és állami szolgáltatások további fenntartását.

Zenével búcsúznak népszach ünneptől A RISHON CELLAR (PINCE)

ÉTTEREM

TEL-AVIV, ALLENBY U. 11

BERGER Sz. DUCI zongoraművész

és KALSZTEIN ALEXANDER hegedűművész

gondoskodnak a jó hangulatról

e hó 18-án, szerda este és

minden péntek este.

KELLEMES ÜNNEPEKET KIVANUNK.

Asztalrendelés: Tel. 55834.

CHAJIM ISAC:

Az iszlám és a békeszerződés

A tel-avivi egyetemen a Siloach Intézet vitát rendezett a minap az izraeli-egyiptomi békeszerződésből fakadó problémákról. Ebből kivanatosan közöljük az egyik központi kérdéssről, az iszlám-tényezőnek a békeszerződéshez való viszonyulásáról elhangzott véleményeket.

KÉRDÉS: Vajon az iráni forradalom radikalizmusának a hulláma előltér-e a Közel-Keletet, hogy végül elsőpörje Szádát is, s lerombolja az általa emelni szándékozott épület alapjait?

A Siloach Intézet kutatói nem hiszik, hogy a Chomeini-stílusú fundamentalista iszlám úrrá lesz a Közel-Keleten. A történelmi tapasztalatok, éppen ellenkezőleg, azt bizonyítják, hogy az efajta vulkánikus jelenségek a múltban mindig helyi, korlátozott jellegűek maradtak. Kisugárzásuk volt ugyan, de külsőzsi hódításaik soha.

Az iráni események azért is sajtósak, mert ott a siita iszlám van uralkodni, s e fanatikus irányzat gyökeresen eltér a sokkal mérsékeltbb szunita irányzattól, már pedig Egyiptomban ez uralkodik. Szádattal pedig együttműködik. A másik eltérés: a sah az iszlám iránti hűséget át akarta változtatni világi alapra, nemzeti azonososságra, ami nem sikerülhetett, mert a tömegek nem adták fel az iszlám iránti hűségüket. Szádát azonban nem pusztán világi tényező és ragaszkodik az iszlámhoz, a jom-kipuri háború hadiparancsa például iszlám dokumentum volt, magát a háborút is „dzsihadnak”, szent háborúnak állította be, most pedig, a békekötésnél is, Mochamedre hivatkozik, aki 628-ban békét kötött a hitetlenekkel.

Különbözik a két ország abban is, hogy Irán gazdag állam, ott döntő az, hogyan kerül a vagyon elosztásra, míg Egyiptomban általános a szegénység, tömegméretekben alig van értelme a koncert folyó harcnak. Ennek ellenére, Egyiptomban sincs kizárva, hogy Szádát uralmával szemben iszlám alapon szerveződjön az ellenzék.

KÉRDÉS: Mi lesz a békeszerződéssel, amikor Szádát már nem lesz — letaszítják, likvidálják, meghal? Lép-e helyébe más békespárti erő, vagy akkor támad ellenzéke iszlám-alapon?

A válasz vaglyagos. Ha Szádát távozása után a kormány az egyiptomi elit kezében marad, ez a békeszerződés elismerése mellett lesz, mert alapjában véve ma is Szádát mellett áll, a békét egyiptomi érdekek tartja. Ha azonban forradalom támad (neonasszerista például), amely az elitet félreállítja, akkor a békeszerződés további érvényét veszély fenyegeti.

KÉRDÉS: Fenyvegeti-e a chomeinizmus veszélye Szádátot?

A válasz azzal kezdődik, hogy Iránban a papságot félreállították, míg Szaudiában nagy szava van a vallási vezetőségnek. S ellentétben Iránnal, ahol a korszerűsítés világi alapon folyt, Szaudiában a kormány ügyel a hitélet háborítatlanságára, a modernizációt pedig ehhez képest lassítja. A Siloach Intézet kutatói feltételezik, hogy a Szádát és a tiltakozó államok fokozódó ellentétei terén Szaudia óvatos álláspontot fog elfoglalni, fenn fogja tartani Egyiptommal kétoldali kapcsolatát, még ha az Izráellel kötött békeszerződést nem is támogatja. Tartani lehet természetesen attól,

hogy a tiltakozó államok fokozzák a nyomást Szaudiára, s nem láthatni előre, meddig áll helyt Szaudia.

KÉRDÉS: Mekkora az iszlám befolyása a PFSZ-re? Vajon Áráfát és Chomeini ölekezése nem azt mutatja-e, hogy a PFSZ letér eddigi ideológiai ösvényéről, a világi demokrácia törekvéséről?

A PFSZ-nek erős iszlám-alapjai vannak, maga Áráfát is tagja volt Egyiptomban a „Muzulmán Testvérek” szervezetnek, még ült is emiatt. A Fátách is moszlim szervezet, szemben Chávátmá és Chábás keresztény organizációi-

val. A Nyugaton oly hatékonyak bizonyuló jelszó, a világi demokrácia, tulajdonképpen e két utóbbitól ered, de figyelemreméltó az, hogy a PFSZ nemzeti alkotmányából ez a jelszó kimaradt.

★

A végkövetkeztetés: Chomeini uralomra kerülése nem feltétlenül precedens. A Közel-Keleten általában fontos politikai tényező az iszlám, de nem chomeinista alapon, nem e vulkánikus formában, hanem szilárd ideológiai-ként, amely az értelmiségi elitől a nép egyszerű fiaig hat az érzelmeire, és ugyanakkor a lét-

fenntartás alapvető problémáira is kiterjeszti figyelmét. Valószínűtlen, hogy a chomeinizmust exportálni fogják, de az iszlám erejének fokozódása várható. A hívőkben a hatalom és magabiztonság érzése nagyon megnőtt a mennyei ajándék, a kőolaj áldása óta, s a muzulmánok úgy érzik, hogy a több évszázados nyugati felsőbbbség és moszlim kisebbsétkütség után, a történelem most számukra felfelő ívelő ösvényeken halad.

Ez természetesen aligha fokozza az iszlám beletörődését Izráel államába.

POLITIKAI CSÓKOLÓZÁS

Harminc esztendővel ezelőtt, amikor először érkeztem Izráelbe, az ismerőseim számomra furcsa módon viselkedtek. Nem szorították meg üdvözlésre kinyújtott kezemet. Idővel rájöttem arra, hogy ebben nem volt sértő szándék. Valamelyik Németországból bevándorolt „herr doktor” elterjesztette azt a hiedelmet, hogy a kézsorítás terjeszti a bacillusokat és ezért e baráti gesztus életveszélyes. A jüsvot egyébként is az jellemezte, hogy óvakodtak mindenféle érzelemnyilvánítástól, mint gáluti csökevénytől és rendszeresen visszafogták a heves érzelmek nyilvános kifejezésére irányuló nemzeti hailamukat. Az érzékenységet gyanakvással fogadták, a szentimentalizmust nevetéssé tették.

Sokat változtunk azóta, de ez a hailam megmaradt. A nemzet figyelemre méltó önmegtartóztatással és nyugalommal viselte el a jom-kipuri háború első tragikus napjait és ugyancsak tartózkodott a hangos megnyilvánulásoktól, amikor politikusaink aláírták a békeszerződést.

Annai bizonyos, hogy a francia közéletben szokásos ölelke és, a délamerikai hábaveregetés, az olasz csókolózás és a lengyel kézcsók kimentek a divatból. Nehéz lenne előkeríteni egy olyan fényképet, amelyen Ben Gurion kezét szorít valakivel. Lévi ESKOL jóváírt természetű ember volt, de ezt a hajlamát csupán tréfálkozással fejezte ki. Golda Méir csak a fogásból visszatért katonánkat, és az orosz légerekből menekült cionistákat illetve arccsókkal nyilvánosan. Rábin olyan tartózkodóan viselkedett mindig, mint egy angol tiszt, Aba Even pedig csipőse meg jeevzésekkel nyilvánítja barátságát.

Ezzel szemben arab szomszédainknál a dupla arcon-csókolás, amelyet az ultramodern mikrofonok teljes cuppanóságukban közvetítenek, mindennapos jelenség. A Szovjetunió belépése a közlekeleti szinpadra, újabb távlatokat nyitott ennek a hagyományának.

Ha az utóbbi 20 hónap politikai eseményeit a „közvetlen” diplomáciai érintkezések szempontjából vizsgáljuk, azonnal kiderül, hogy Begin a sors által kijelölt ember, az egyetlen, aki megköthette a békét Egyiptommal.

Mindenki tudta, hogy szívesen csókol kezét a hölgyeknek. Amióta azonban miniszterelnök lett, óriási lépést tett előre: bevezette diplomáciai eljárásainkba az ölelkezés módszerét: ahogy alkalom adódott rá, megölelte az Egyesült Államok elnökét és mindenkit, aki a közelben tartózkodott. Samuel

Lewis okkal dicsekedhet azzal, hogy ő az első és egyetlen amerikai nagykövet, akit egy izraeli miniszterelnök karjaiba szorított. In nem már csak egy lépés volt a hölgyek, Szádát, Carter és Vance asszony megöleléséig. Rövid időre rá minden férfi és nő, aki valamilyen okból a miniszterelnök közelébe jutott, biztosan számíthatott egy férfias ölelésre. A gesztus értéke az inflációs méretek miatt nyilvánvalóan csökkent, a szokás azonban tartja magát. Hol vagyunk már attól az időtől, amikor Golda Méir a maga borotvaéles humorával kijelentette: „Kissinger jobban szereti Szádátot, mert cuppanós csókokat kap tőle”.

Az izraeli-egyiptomi közeledés tehát kölcsönös ölelkezésekkel kezdődött. Dáidán ünneprontó volt csupán, amikor az egyiptomi politikusokkal való kapcsolataira vonatkozó kérdésre válaszul kijelentette: „Ami pedig az öleléseket illeti, nem teszek az egyiptomiakkal olyasmit, amit legközelebbi barátaimmal sem gyakorolok”. Ha a közelkeleti politikai életben akar tevékenykedni, Dáidának meg kell tanulnia nyilvánosan is érvényre juttatni érzelmeit.

Ezek a nálunk újszerűnek ható diplomáciai udvariassági megnyilvánulások senkit se zavarnának, csak minden alkalommal kiderül, hogy veszélyes tulszások takarnak.

Amikor Begin visszatért Washingtonból és Londonból, lelkesen lobogtatta béketervét, amelyet szerinte „Carter, Callaghan és

Szolovecsik rabbi jóváhagyta”, mindenki bámult. Később aztán láttuk mi lett belőle.

Hasonló lelkes hangulatban értesítettek bennünket arról is, hogy a békeszerződést Jeruzsálemben arab nyelven, Kairóban héberül írják alá. Egyelőre az ölelkezéseknél maradtunk.

Amikor Begin visszatért Kairóból, kijelentette: „többtizezer egyiptomi lelkesen, nyílt szívvel élte”. Egyedül Begin látta ezeket a lelkesedő kairóiakat, a több száz újságírónak elkerülte a figyelmeztetés, hogy a hurrázó tömeg, miniszterelnökünk korrekciós udvarias fogadtatásban részesítették, a tömegek spontán lelkesedése egyedül az ő hitéből született.

A tulszások mindig veszélyesek. Begin esetében gyakran feleslegesek is, hiszen jelentős eredmények kel zárta utjait. Legfeljebb arra gondolhatott, hogy a csábító szerepét játssza, aki úgy véli, hogy a nőnek addig kell hangoztatni a soha nem muló szerelmet, amíg az elhisi. „Drága barátjának”, Szádátnak talán a szívég hatol az ölelések férfias ösztönzése.

Ha a módszer sikerrel jár, okkal vigadhatunk. De ha nem? — nagyon kényelmetlenül érezzük majd magunkat. Talán okosabb lenne az egyiptomiak méltóság-terjesztőkedését utánogni. S csak akkor nyújtni ölelésre karjainkat, ha biztosak vagyunk abban, hogy a másik félnek is ez a leghőbb vágya.

Egy hősi halott Hagada-émlékmuzeuma

Harmincegy évvel ezelőtt, Izráel állama megalakulása előtti utolsó pészách napján kisfia született egy fiatal olé-házaspárnak, akik nemrégiben szabadultak, egyéves rabság után, a ciprusi angol lágerből. A Magyarországról származó Fogel Dávid és Eszter, Erec Jisráel felé tartva, Jugoszláviában ismerkedtek meg, majd Ciprusban összeházasodtak. Vallásos érzésűek lévén, pészáchkor született kisfiuknak a Mose nevet adták. Mose Rábenu nevét, aki a zsidókat Egyiptomból, őket Ciprusból kivette.

A kis Mose mindvégig jó tanuló volt, kitűnt a haifai Technikumon is szorgalmával és tehetségével, s amikor 26 éves fejjel hősi halált halt a jom-kipuri háborúban, várandós feleséget hagyott maga után. A kicsi fiu lett, megboldogult édesapja nevét kapta, de a Mosehez hozzáfűzték még egy nevet, az Avi-Chajil, harcos édesapja emlékére.

Fogel Dávid és Eszter azóta is évente felmennek Jeruzsálembé, hogy a Nyugati Falmál kisírájk magukat. Egy ilyen alkalommal egy Jaffa utcai könyvkerekedés kiarkatában három érdekes Hagada-kiadványt pillantottak meg. Eszükbe jutott, hogy megboldogult fiukat mindig nagyon érdekelték a Hagadá, egy ideig még a Hagada történelmével is foglalkozott. Bementek a boltba és megvették emléktárgyként a három könyvecskét. Mose annakidején kitűnő jesiva-bócher volt, és érdekes módon leginkább a folklór és a népi énekek (zemirot) szövegével és történetével szeretett foglalkozni.

Ezer formája van az érző kegyeletnek: Mose szüleitől fogva amerre csak jártak-keltek, különleges Hagada-kiadványokat kerestek, valóságos kis gyűjtemény kezdett a vásárlásokból kikerekedni, s ezt egy idő után megtudták Párdesz Cháná „Noám” nevű vallásos középiskolájában is, ahol annakidején Mose végezt. Ugy látszik, valóban a könyv népe vagyunk: nemcsak a szülők, de az iskola tanárai és növendékei is megérezték, hogy a Hagadából egyfajta siremlék emelkedik, méltó a drága hősi halotthoz. Ettől fogva, amikor a párdesz-chánái tanárok vagy a növendékek, leggyakrabban pedig ezek szülei külföldre utaztak, szinte állandóra szólt a megbízatásuk: keressetek érdekes Hagadákat. Pár hónapon belül már 350 Hagadája volt a Fogel-házaspárnak, akik ekkor már lakásuk egyik sarkát kizárólag a gyűjteménynek szentelték. Annál is inkább, mert az érdekes kollekcio most már nemcsak a párdesz-chánaiak, hanem mások révén is egyre bővült és elérte az 1300 kötetet.

A Fogel-házaspár azóta is buzgón folytatja a gyűjtést, ami nem is olyan egyszerű dolog, nemcsak azért, mert az ő megtakarított pénzeszközükből nem nagyon futja mindenre, legkevésbé a könyvritkaságokra, hanem azért is, mert a gyorsan gyarapodó könyvtár rendezése, osztályozása és katalógizálása egyre több munkával is jár. Most már kis lakásuk egyik szobáját teljesen erre áldozták, s a falakon ott van Mose fiuk fényképe és katonai kitüntetései is. Most már valóban kezd siremlékhez, méginkább emlék-múzeumhoz hasonlítani. Csakhogy kezd a feladat túlmenni a lehetőségeiken, s már azon gondolkodnak, hogy a gyűjteményt valamelyik kulturintézményünknek kellene átvennie, amely több lehetőség birtokában és tudományos módszerekkel folytathatja a gyűjtést; a gazdag adatot a szülők immár megteremtették hozzá. Az ötlet akkor vetődött fel bennük, amikor szerteágazó levelezés útján megállapították, hogy szerzte a nyilvánosság mintegy 6000 érdekes Hagada jelent meg máig. Ha a Hagada-múzeumot teljesjessé akarnók tenni, akkor ez már valóban csak intézményesen sikerülhetne. Közben megtudták, hogy az izraeli egyetemek alkalmi Hagada-kiállításain kívül, egyszer már a Máanit-kibuc is rendezett ilyet. Natanján pedig két ízben tartottak már előadásokkal kísért Hagada-kiállításokat. Gondoltak a szülők arra is, hogy szép gyűjteményükkel vándor-kiállítást szervezzenek, de hát ez is meghaladná az erejüket, ezért vélik a legjobb megoldásnak azt, ha kollekciojukat — az ország többi gyűjteményeivel egyesítve — egy erre mindenképpen alkalmas közintézmény venni kezelésbe.

Akad a Fogelék Hagada-könyvtárában pár centis miniatűr Hagada, és sok olyan is, amelynek egyes rajzai, lapjai, zsidó történelmi munkákban láthatók, de az egész könyv csak náluk. Egynéhány példány Lengyelország teljesen elpusztított gettóiból vetődött ide, bizonyára külön regény kerekedne bolyongásaik leírásából. Olyan ismeretlen adakozó is jelentkezett már, aki a ritka Hagadával egyetemben, elpusztult szülőháza ajtófélfájáról leszerelt mezuzát is csatolt a könyvhöz, mások ócon Hávdálá-füszerszámtartót vagy széder esti pászka-tokot. Van a gyűjteményben egy 150 éves sziderli, koncentrációs táborban kézzel írt Hagadá, még egy miniatűr tfilin is...

E sorokkal nemcsak a Fogel-család értékes gyűjteményére, annak esetleges kézbe vételére szeretném felhívni a figyelmé, hanem rámutatni arra is, hogy néptünk nem felejté el a hőseit, akik életüket adták érte.

MOSE RON

JEHUDA BAR-JOSAFÁT FESTMÉNYE

Náci-üldözöttek egymást üldözik...

A „Náci-üldözöttek Világszövetségéről” szóló, elsősorban azt az üzenetet közölik olvasóink tájékoztatására, amit a szövetség most kapott dr. Náchum Goldmantól: folynak a tárgyalások a nyugatnémet hatóságokkal az 1965 után alijázott, vétszorszakot átélt egyes csoportok kártérítése tárgyában, s Goldmann reméli, hogy mielőbb eredményesen zárulnak le.

A továbbiakban viszont a Világszövetség kebelében dúló sájnálatos viszályokról vagyunk kénytelen beszámolni. A szövetség egyes aktivistái ugyanis a rendőrséghez és államellenőrhöz fordultak azzal a kéressel, vizsgálják meg a szövetség anyagi gesztioját, elsősorban azt, mire költötte Tuvia Friedmann az általa vezetett Náciüldözött Tetteit Vizsgáló Dokumentációs Központ pénzt.

Friedmann Tuvia szerint kompromisszumokba szoruló aktivistákról van szó, akik át akarták venni a szervezet vezetését, de kudarcot vallottak. Friedmann: egyetlen fillért sem vettem le a kőzénzéből.

Friedmann Tuvia egész életét a náci fenekedések üldözésének szentelte, s arra a legbüszkébb, hogy a világon csak két embert neveznek náciüldözöttnek: Simon Wiesenthal — és őt. Már fiatalon, mint a lengyel biztonsági rendőrség tisztje, részt vett a zsidóirtó Volksdeutschok és a Gestapo emberi felkutatásában, később pedig Eichmann nyomait kutatta. Mivel élete minden napját ennek a munkának szentelte, senki sem értette, mielőlt élt ez alatt, mielőlt fedezte felderítő kiadásait. Friedmann: kaptam rá némi pénzt a Világkongresszustól, megéltétsünk pedig nagyjából szemorvosnő feleségem munkája fedezte.

Eichmann lefogása után, amiben neki is sok része volt, bár kevesen ismerték el, dr. Mengele, Borman és más náciüldözött felkutatására fogott. Csatlakoztam ezenkívül a nyugatnémetországi elvülési törvény elleni küzdelemhez is, s mindvégig harcolt azért, hogy a náciüldözöttek méltányos kártérítéseket kapjanak. E célok elérése érdekében jött 1963-ban létre a Náci-üldözöttek Világszövetsége.

E szervezet egyik vezetője, Micháel Zeitel, ezt írja a kormány jogügyi tanácsadójának: „Kiszámitottam, hogy tagjainkban a szövetség több mint egymillió fontot szedett be azóta, de mindmáig nincs jelentés sem a bevételekről, sem a kiadásokról.” Friedmann: Most folyik a vizsgálat, s annak befejeztével közölni fogom a teljes jelentést.

Mordecháj Silberg tisztviselősködött a szövetségben, de maga is bevallja, hogy csak azért vállalta az állást, hogy megkaparinthassa a Friedmann-ellenes akcióhoz szükséges dokumentumokat. „Ki kell jelentenem — mond

ja — hogy Friedmann, fel akarván duzzasztani a taglétszámot, olyanokat is felvett a szövetségbe, akik már kaptak kártérítést, vagy nincs is joguk ehhez.” Friedmann: Szemszédett hazugság. Mégiscsak kell, hogy határa legyen e koholt vádaknak, még ha olyan emberről van is szó, aki töltött kaptat a fizetését, s közben miellenünk kémkedett.

Avrahám Deutsch, a szövetség alelnöke is elégedetlen az anyagi ügyvezetés áttekinthettségével, s azt állítja, hogy Friedmann ugrodészának akarja felhasználni a szövetséget a politikai porond felé: képviselőket akar bejuttatni a Kneszetbe, akik ott a náci-üldözöttek jogait védnek. Deutsch szerint tagjainkban a szövetség nyolc év alatt 350 ezer fontot inkasszált, s ezt Friedmann ezt évre retroaktívan folyósított havi 2000 fontos, 1978-ban havi 3000 fontos fizetéssel számolta el, hol-

ott Deutsch szerint a szövetségben mindenki önkéntes alapon dolgozik. Utiköltséget is a szerzettől vett föl, pedig valójában fizetett előadásokat ment tartani Északamerikába. Friedmann: Vezetőségünkben számos rendőrtiszt foglal helyet, ezek sosem mentek volna bele a közpénz elfuaidonitására. Valóban 357 ezer font ragnak a bevételek, de a kiadások 351 ezer fontot tesznek ki. Zeitel közismert intrikus, feljelenést tett ellenem a rendőrségen is, de a vizsgálat ezt teljesen alaptalannak találta.

A belvillongás még nem ért véget. Zeitel a rendőrség országos főzskaráról két vizsgálatot, mondván, hogy a helyi rendőrséggel Friedmannnak túl jók a kapcsolatai... Tuvia Friedmann pedig keserűen mondja: Kellett is nekem ez az egész?! Hát ez jár nekem annyi év keserves fáradozásai után?

INNEN-ONNAN

EISENHOWER KÉMREPULÓGÉPE

Amikor Eisenhower elnök 1960-ban hivatalos moszkvai látogatásra készült, repülőgépe a CIA, az amerikai kémiszervezet, titkos fényképezőgépet épített be. Legalábbis ezt állítja az e heti Newsweek, amely ezt azzal magyarázza, hogy mivel a CIA-i rendkívül fellelkesítettek az akkor U-2 kémrepülő rendkívül hasznos felvételei, az elnök útját is ki akarták erre használni. Magának az elnöknek azonban séjtelve sem volt a titkos készülékről, de még a látogatást is lemondta, mert közben a Szovjetunió fölött sikerült az oroszoknak lelélniök Galy Powers U-2-jét, ami hosszú időkre megromtotta az amerika-szovjet viszonyt.

A kémberendezést sohasem használták. 1961-ben pedig, amikor Kennedy lett az elnök, le is szerelték az egészet.

NYOLCMILLIÓS KÁRTÉRÍTÉS

A londoni törvényszék 187.500 fontsterlingnyi (8 millió izráeli font) kártérítést ítél meg Donald Longley-nek, akit egy gondatlan autóvezető elütött. Longley fejsérülést szenvedett, s ennek következtében értelmi színvonalra egy kéteves gyermek nivåjára süllyedt, s akként kell mindennel ellátni is. Ezt özvegy édesanyja vállalta, a felesége ugyanis kénytelen volt elválni tőle, mert Longley betegséggel rendkívül erőszakos diühkitörések is járnak, s a feleség félti tőle két kisgyereket. „Nagyon sajnálom őt — mondta a bíróságon tett vallomása során —, de első a két gyermekem”.

BRANDTÉK ELVÁLTAK

Nyugat-Németországban érthető feltűnést keltett a hír, hogy Willy Brandt, volt német kancellár, elvált feleségétől, Ruth-tól. Az újságíróknak Ruth elmondta, hogy már régen tervezik a válást, csak eddig három fiúgyermekük miatt mindegyre halogatták. Hozzáfűzte, hogy a válást nyílt, baráti megbeszélések során határozták el, aztán, hogy Willy Brandt, akit tavaly decemberben szívroham ért, hazakereszt a francia Riviérán töltött üdüléséből.

Mivel köztudomású volt, hogy Brandt a riviériai szanatóriumba egyedül csak 32 éves titkárnője, Brigitte Seebacher kísérette el, az újságíró megkérdezte Ruthot, ez

ANYASZÜLT MEZTELEN FOGLYOK

Észak Írországnak, Belfast egyik börtönében 375 fogoly ül, mindannyian az ír földalatti mozgalom harcosai. Ezek egy év óta anyaszült meztelenül ülnek a celláikban, nem borotválkoznak és nem mosdanak. Nagy a hideg, ezért pokrócokra burkolóznak, s a nép úgy hívja őket: „a pokrócosok”. Elhatározásuk oka: az angol hatóságok közönséges bűnözőkként kezelik őket, ők pedig a politikai foglyoknak kijáró jogokat követelik. A hatóságok viszont kitaranak amellett, hogy mivel mindannyiukat terrorcselekmények, sokukat gyilkosság miatt tartóztatták le, közönséges bűnözőknek tekintendők. Bonyolítja a helyzetet, hogy egy másik terrorista-csoport a politikai foglyok státuszát élvezi — ezeket ugyanis még olyan törvény alapján ítélték el, amely a terrorcselekményeket akkor még politikai bűntetteknek tekintette, s mely törvény azóta hatályát veszítette.

„A pokrócosok” helyzete rettenetes, mert a folyosói vécére sem hajlandók kimenni... Börtönük annyira megvan erősítve, hogy a szökés lehetetlen. Bűzös celláikat havonta eeszer hagyják csak el, amikor látogatásokat fogadhatnak, valamint minden vasárnap reggel, amikor a börtönkápólnáiba mennek, mert kivétel nélkül buzgó katolikusok.

IGAZGATÓSTIL KELL A BANKBA BETÖRNI

Eredeti módszert választott Buenos Airesben két betörő, akik az egyik fűtcai bankfiókot úgy fosztották ki, hogy a bankgazdát lakásába hatoltak be, s őt fegyveres fenyegetéssel kényszerítették, hogy a páncélsekrény kulcsával együtt jöjjon velük a bankba. Munkájuk végeztével a főbejáraton távoztak — egyébként ugyanott léptek is be —, mert mind a járőrelők, mind pedig a közelben posztoló rendőr számúra egészen természetesnek tűnt, hogy a bankigazgató és két elegáns kísérlője bemennek a pénzüintérlbe. A zsákmány: 640 ezer dollár.

A magán-detektiv emberközelből

A magán-detektív személyét és működését mindig is egyfajta regényesség övezte. Nagyon sok embert érdekelnek, izgatnak és szórakoztatnak a bűnügyek: tanubizonyosára ennek a detektivregénynek millió példányszáma és a tévékben napról napra látható krimik végtelen sora. A nagy érdeklődés egyik oka az, hogy a legtöbb bűnügyi film és detektivregény mesterségesen felfokozott izgalmat és titkai a rejtvények megfellejtéséhez hasonló szellemi erőfeszítésekre készítik a nézőt, az olvasót: ha tudnak a megoldást, a közbeeső leírás már egyáltalán nem is érdekelné őket. A műfaj nagy népszerűségének másik oka pedig nyilván az agressziós ösztönök közvetett kielésének a tömény lehetősége.

Két csoport üldözi a bűnt: a hivatalos rendőrség és a magán-detektívek. A legtöbb krimi-film és detektivregény főhőse magán-detektív, és csak igen ritkán a hivatalos nyomozó, noha a statisztika azt bizonyítja, hogy rendőri és rendőrtiszt százszor annyi van, mint magán-detektív, tehát százszor annyi ügyet is intéznek. A bűnügyek író és rendező hasonló jellegű tudják ezt, de azt is, hogy mivel a legtöbb emberbe egy-egy mini-anarchista szorul, aki idegenkedik a törvények hivatalos őreitől, viszont borzongó rokonszenvvel követi a magán-detektív hősiességét és agyafurcsáit, ezért a vállalkozók is szívesebben szerepelnek Sherlock Holmeseket és Poirot mestereket, mint névtelen (és kissé lebecsült) rendőrtiszteket.

Erre, gondolhajtott Rájáel Bácsán, neves újságírónk is, amikor meginterjúvott egy tel-avivi privátdetektívet, J. H.-t. Mosolygós, kiegyensúlyozott, óvatos férfi ez: miért is ne lenne, hiszen a mondanás szerint az a legholdogabb ember, aki a hobbjából élhet, már pedig J. H.-nak a mestersége a hobbjá is, kisfjú korától ez vágyott lenni. El-el mond hivatásáról egymást az újságíró kérdéseire, s már kezdő mondataival lerombol jóegynéhány illúziót. Kiderül például, hogy a legtöbb nagy nevű magán-detektív a rendőrségen kezdte a pályáját, tehát semmi alapja annak, hogy oly előnyösen különböztessek meg őket a hivatalos nyomozóktól. A másik kiábrándulást pedig az okozza majd, hogy a magán-detektív munkája nagyjából szürkébb, prózaibb a rendőrségénél, az igazi nyom bűnügyeket más, mint a rendőrség nem is képes kinyomozni, a magán-detektív munkája elsősorban a gazdasági információkra, az ipari kémkedésre, a gazdasági életbe beturakodó szélhámosok ügyeinek kifirkésztésére szorítkozik, sőt a valómi készülő házasársak hálószoba titkai is az ő profiljukhoz tartoznak. J. H. u egyébként biztosítja az újságíróat felől, hogy ilyen ügyeket ő nem vállal, s ez valóban becsületére válik.

Mit vállal? Gyanus személyek és ügyek adatainak összegyűjtését, helyszíni ellenőrzését, kétes hitelkerők személyi és anyagi hátterének firtatását. Mik a módszerei? Alapos tájékozódás, ellenőrzés, követés autón és gyalogszerrrel, lehallgatás, fényképezés, a fénykép- és filmanagv uihóli levetítése apróbb részletek felfedezése érdekében, s mindez a legmagasabb technikai színvonalon, másként értiketlen.

A gyakorlati példákkal igen óvatos J. H., de egyvel azt szemlélteti a munkáját: Amerikából dugazdag olé érkezik, mellesleg az Egyesült Államok hadseregének nyugalmasított ezredese. Rövid idő alatt hat nagy üzletet nyit Izráelben, elegáns helyiségekben, bő-

séges árúkeszletekkel. A gyárak és a bankok szinte elárasztják a hitelekkel. De J. H. megkeresést kap egy new-yorki kollegától, nézőzen utána az ipének, mert Amerikában tömérdek adósságot hagyott maga után, de otthagyta feleségét és béna gyermekét is, az „ezredesből” csak annyi igaz, hogy minden ezredik szava igaz. Noha a pasasunk Izráelben álnéven működik, J. H. szorgos kutatas révén a nyomóra bukkan, értesíti a new-yorki megbízót, de mert az lassu és nehézkes, embeletünk ideje marad a nyomtalan elűnéshez, hotall íthetik a nyomát. Az izráeli gazdasági élet mindenre megszabadult tőle...

Egy kis betekintést kapunk a magán-detektív jegyzetárába is. Van pld. sokuknak egy olyan lehallgató készülékük, melyet a megfigyelendő lakásra vagy irodára irányítva, akár kilométernyi távolságból is pontosan hallani, mit beszélnek ott. Ennek aztán megvan az ellenszere is: egy tranzisztor nagyságu másik készülék, amely berregéssel figyelmeztet ar-

ra, hogy a lakást vagy irodát épp lehallgatják. Egy apró, mindössze diónyi „poloskár” (ez a kis lehallgatók szakmai beceneve) „rálőnek” a lehallgató ablakára, aztán nyugodtan le lehet ülni egy közeli kávéházban s hallgatni a bennfolyó cseveit. További szakmabeli szerszám: telefon-beszéltések „keverője”: a készülékre szerelve ez lehetelenne teszi a beszélgetések lehallgatását. Mindezek használatát természetesen törvény szabályozza.

Megkérdezte Bácsán a magán-detektívet, igaz-e az, amit a krimikben oly sürűn látunk, hogy a hivatalos rendőrség féltékeny, s ott vetnekük gáncsot, ahol csak bír. Ezt nevetve utasítja vissza: a két szerv egymás mellett, egymás munkáját kiegészítve működik együtt, teljes a megértés közöttük, hiszen többnyire régi kollegák.

Hogy szerepelnek-e a magán-detektívek a Tnáchban? Hát hogyné: lásd Jósua kémeit, akiket előre küldött az Igéret Földjére...

A hotelek évi forgalma 82 százalékkal emelkedett

Az utóbbi gazdasági évben 3.6 milliárd font bevételről adtak számot

A most véget ért gazdasági évben 3.6 milliárd font összegű forgalmat bonyolítottak le az izráeli szállodák. A bevétel 75 százaléka külföldi vendégektől származik, az izráeliek csak 25 százalékban vettek részt a hotelforgalom felendítésében.

Az elmúlt évihez képest 82 százalékos a forgalomemelkedés. A hotel-szakma komoly munkaerő-problémával küzd. Az új szezon már megkezdődött, de az égető munkaerő-problémák meg-

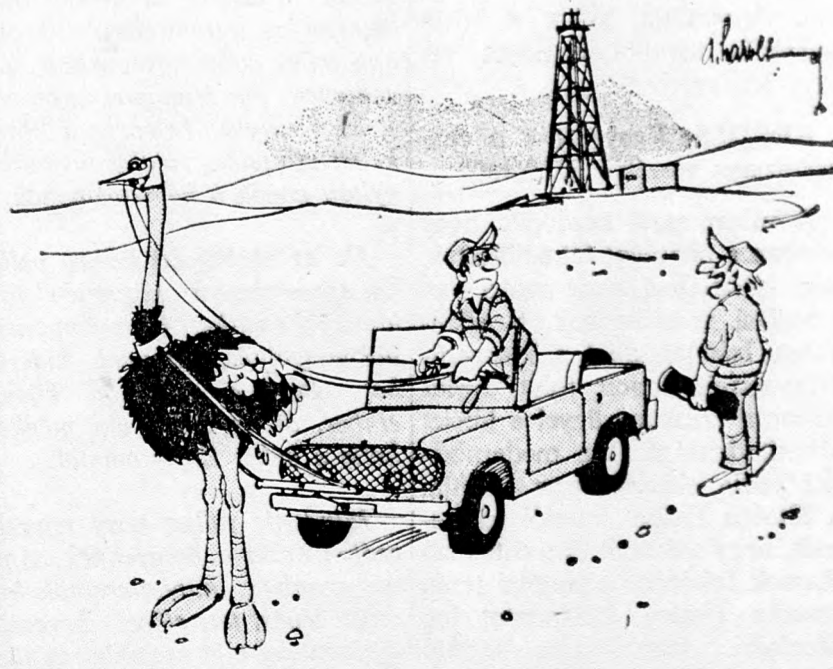
oldására még nem került sor. Jelenleg száz szobánként 70 alkalmazottra van szükség a hotel-szakmában.

Érdekes, hogy a hotel-szakmában elég alacsonyak a fizetések. Néhány kategóriához tartozókat — például a szakácsokat — jól fizetik, ellenben annál gyengébben keresnek a takarítónok, s más, kvalifikálatlan munkát végző dolgozók, akiknek átlagos havi fizetése nem haladja meg az ötezer fontot.

Az Afrika-Izrael cég kiépíti a Szávion körüli területeket

Az Afrika-Izrael beruházási vállalat, amely a Bank Leumi leányvállalata, a következő évek során Szávion közelében három körzetet tervez kiépíteni: Givát Szávion, Givát Aviát és Báb Szávion. Ugyanakkor gondoskodni kíván arról is, hogy Szávion körül az egész körzetben betartsák az építkezés magas színvonalát, s általában az életkörülmények nivóját. Mindezt Báruch Jekutiéli, a cég igazgatótanácsi elnöke és a Bank Leumi társ-vezérlgazgatója közölte az ábból az alkalomból

megtartott fogadáson, hogy Szávion saját helyi tanácsot kapott. Az Afrika-Izrael beruházási vállalat többszáz dunámmal rendelkezik Szávionban és a környező területeken, ahol magas színvonalú, korszerű és architektónikus szépségű lakónegyedeket, közösségi és kereskedelmi központokat tervez létesíteni azzal a céllal, hogy az új létesítmények vonzerőt gyakoroljanak az alijázásra, s elősegítsék a környék többi községének integrációt.

(Harve)

— Még mindig nem találtak petróleumot?

Postai előfizetőink figyelmébe!
1979 április 1-től
1 havi előfizetés
az UJ KELET-re
143.- IL
értékeltébblet-adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be.

A kiadóhivatal

A S

Megint h...
túrét Kártá...
meusul), an...
gesebb szár...
vagy csakne...
len kisebbsé...
látása nincse...
legyen, de a...
podjék létsz...
zésük kompp...
viszketegség...
-dabandázna...
gukra a közz...
gyunk, élü...
cselekszünk...
lunk.

A Neturé...
gyilkol, nen...
rablással, ne...
általa bűnö...
és a közössl...
maga végzi...
tának, hane...
világ Birája...
natikusai es...
tartják magu...
adatuk, hoy...
népet és me...

Es mi a...
bine, amely...
nia? Nem a...
ben hiba, bi...
az a társad...
vakság, an...
mely Izráeli...
kodott, han...
hogy Izráel...
lett. Es nem...
révén, hane...
verrel, könn...
fűbűn. A tó...
nei, csak e...
következme...
bűnben min...
tartozik a...
ba. A vallá...
vallásokak...
és az Agud...
nístáknak v...
egy követ...
együttműkö...
gant” állam...
Orültésig...
és ehhez va...
—, de van b...

A Neturé...
mondhatnár...
zsidó filozó...
bibliai időkr...
esát a próf...
az államot...
ban való...
mint a n...
vagy norm...
De igazi ér...
igaz, becsül...
dalom alak...
vét leli Kir...
lág. Ebből...
zett, hogy...
az ellenség...
ben elpusz...
országot. A...
állam elves...
tettek, hog...
vállanak va...
ritottak, a...
még politik...
laltak időn...
mentésk há...
tán beköve...
A Másó...
a farizeusó...
esszusok é...
ségebb sz...
ta, becsül...
elsőbbségét...
dig akkor v...
ország világ...
beus király...
mális elem...
galmatótk...
barátozat...
nem hatott...
kedeteit. A...
szakoskodt...
tüntettek e...
nagyvárosó...
nyékére, h...
szerű közö...
valósítsák...
nak tartott...
Szentély v...
pontja is, e...
te az orszá...

A SÁTÁN NEM SZÖVETKEZIK VELÜK

Megint hallat magáról a Neturáj Kártá (a város őrzi — arameusul), annak is a legszélsőségesebb szárnya. Mint minden, vagy csaknem minden jelentéktelen kisebbség, melynek semmi kilátása nincsen arra, hogy többség legyen, de arra sem, hogy gyarapodjék létszáma — kisebbségi érzésük kompenzálásából, feltűnési viselkedésből lármáznak, handabandáznak, hogy felhívják magukra a közönség figyelmét: Vagyonk, élünk, figyelmeztetünk, cselekszünk, ha kell, terrorizálunk.

A Neturáj Kártá persze nem gyilkol, nem foglalkozik emberlással, nem tör uralomra. Az általa bűnösnek tartott egyének és a közösség megbüntetését nem maga végzi, nem is tartja feladatanak, hanem rábízta arra, aki a világ Birája. A Neturáj Kártá fanatikusai csak afféle profétáknak tartják magukat, akiknek az a feladatuk, hogy figyelmeztessék a népet és megtérésre hívják fel.

Es mi a zsidó állam legfőbb bűne, amelyről meg kell tisztulnia? Nem az, ami a mi szemünkben hiba, bűn és veszedelmes: nem az a társadalmi züllés, politikai vakosság, anyagiasság és önzés, mely Izraelben kétségkívül eluralkodott, hanem az, hogy létezik, hogy Izrael egyáltalán megszületett. És nem a régen várt csodák révén, hanem természetes úton, vérrel, könnyel, verejtékkel. Ez a főbűn. A többi, az egyének bűnei, csak ennek az ősbűnnek a következményei. És ebben a nagy bűnben mindenki részes, aki nem tartozik a Neturáj Kártá táborába. A vallásosak, sőt a nagyon vallásosak is, mint a Mizráchi, és az Aguda, amelyek vagy cionistáknak vallják magukat, vagy egy követőiknek velük. Azaz együttműködnek e „bűnben fogant” állam intézményeivel.

Orültetés — dünyögés az olvasó és ehhez valóban nem fér kétség —, de van benne rendszer.

A Neturáj Kártá egyik hájtása, mondhatnánk vadhajtása annak a zsidó filozófiának, mely még a bibliai időkben alakult ki, és csúcsát a profétáknál érte el, akik az államot nem tartották önmagában való értéknek. Szükséges, mint a nép fennmaradásának vagy normális életének kerete. De igazi értéke az, ha benne egy igaz, becsületes, istentől független, becsülettel, amelyben kedvet lel a Kinek szavára lón a világ. Ebből persze nem következett, hogy a proféták segítettek az ellenségnek, hogy az könnyebben elpusztíthatja Izrael bűnös országát. Megjósolták ugyan az állam elvesztését, de mindent meglették, hogy sötét proféciaik ne valójának váljon. Korholták, bátorítottak, áldoztak és átkoztak, meg politikai feladatokat is vállaltak időnként, csak hogy megmentsék hazájukat a bűnei folytán bekövetkező pusztulástól.

A Második Állam keretében a tarizseusok, és még inkább az esszeusok és azoknál még szélsőségesebb szekták hirdették a tisztaság, becsületesség társadalmi élet elsőbbségét az állam felett. Pedig akkor még nem volt a zsidóország világi állam, bár a Makkabeus királyok csak a vallás formális elemeinek a betartását szorgalmazták, és a „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat” még nem hatotta át az egyének eszébe. Az esszeusok nem erőszakoskodtak, még csak nem is tüntettek elveikért. Elvonultak a nagyvárosokból a Holt-tenger környékére, hogy felépítsék kibucszertü közösségeiket és azon belüli valósítsák meg, amit igazi zsidóországnak tartottak. De a jeruzsálemi Szentély volt az ő életük központja is, és ha veszély fenyegette az országot — mint a rómaiak

ellen vívott szabadságharcban — az első között voltak, akik bevonultak és véruket adták a házáért. Az egyedüliek, akiket nem érdekelt Erec Jisráel sorsa, az öskerestények zsidó szektája volt, mely még mielőtt bezárult volna körülötte az ostromzár, magára hagyta a fővárost és Transzjordánia görög városainak kegyére bízta magát. Voltaképpen ezzel az áruló tettükkel szakadtak el a keresztények végleg a zsidóságtól, és ez húzta meg közöttük és köztünk véglegesen a választóvonalat, még mielőtt kialakult volna az éles hitbeli különbség a két vallás között.

Az állam prubálkozása után még 1500 évig próbálkozott a zsidó nép visszaszerezni otthonát saját erejéből. Ezeket a kísérleteket nevezik messiási mozgalmaknak, melyeknek első hőse volt Bár Kochva és Dávid Reuveni az utolsó. A kísérletek végül mind kudarcot vallottak, de szükségességük, melyet a zsidó nyomor és üldözöttség okozott, később sem szűnt meg. De amikor Sábtafj Cvi csodára alapított messiási mozgalma is csődöt mondott, nagy rabbijaink — hogy megmentsék a népet a családással járó kétségbeeséstől — kijelentették, nincs jogunk ahhoz, hogy magunk kezdeményezéséből, országunkat. Aki mégis kirsérlettezett, azt Sábtafj Cvinek, vagy a messiásnak bélyegezték és kiátkozták.

Ez a sors várt Herzlre és követőire is, mivel a mozgalom legfőbb vezetője világi ember volt, sőt — horrabile dictu — szocialista is, ha ugyan nem rosszbán annél. De ha Herzl kaftánban járt volna és Nordau két ffilinnel imádkozott volna, akkor sem engedhetnék volna meg a vallási fanatikusokat. Mert istentelen volt az, amit tettek és amit akartak, azáltal, hogy csoda nélkül, a saját kezdeményezéseikre akarták elhozni a megváltást, a messiást.

Míg a cionizmus csak kezdetleges stádiumban volt és eredményei csak nagyobb számú, de nem tömeges alijában kulmináltak — a hazai fanatikusok nem sokat törődtek vele. Elkülönültek a cionistáktól és legfeljebb vallástalan életmódjukat kifogásolták. De nálunk, mint tudjuk, könnyen esik vallástalan gyanújába még a legjamborabb is. Elég, ha például kitudódik róla, hogy lánya híreket hallgat a rádióban vagy azt beszél, hogy fia megállt egyszer egy kirakat előtt, s az illetőt máris pellengérré állították, mint hitszegőt. De ahogy megalakult az állam, a zsidó állam, a cionisták állama, mely rájuk is akarja borítani törvényeinek palástját — azonnal lázadni kezdtek ellene.

Miért nem tettek ezt a török és az angol uralom ellen? Mert az idegen uralom ellen nem köteleles a vallásos zsidó lázadni, sőt alázasosan kell fogadnia annak rendelkezéseit. Az ókori fűzkben még volt gerincük a zsidóknak. Az alexandriai, ciprusi és libiai testvéreink 117-ben időszámításunk után fellázdattak a rómaiak ellen, mert hiába sérelmezték jogaik csorbítását. Csak véres háborúban sikerült leverni őket. A középkor és az újkor elejének százszor eltaposott zsidáira már nem a szabadságot idealizálta, hanem a szolgálathoz fűződött ideológiát: „Goluszban élünk, viselnünk kell sorsunkat.” Ezért hallgattak a török és angol időkben, ezért nem lázadtak és nem kezdtek ki a cionistákat sem. De a zsidó államban, ahol megszűnt az idegen uralom vismajorja, hitük értelmében köteleles a polgár, és főleg a vallásos zsidó fellázadni. Nem politikából, de az Ég parancsára, mint egykor a proféták.

De a Neturáj Kártá gondolkodás és főleg viselkedés csak karikatúrája a történelmi, a két- és háromszáz évvel ezelőtti ellenzéki ségnek. Régen az életét vitte a vásárra Nátán proféta, mikor rá-

olvasa Dávid királyra bűnéit; ugyanúgy Eljáhu, mikor Acháb-nak jövendölt borzalmas sorsot vette miatt. Jirmijáhu is kivégzéssel fenyegették, mikor Cidkijáhu király politikáját és a főurak gonoszságát támadta. A tarizeusok is tudták, hogy életükkel játszanak, mikor ellenszegték a Makkabeus királyoknak és hányzelóta fejezte be keresztben az életét, mert fellázadt a világi Heródés uralma ellen. De a mi Neturáj Kártásaink csak úgy hasonlíthatnak e bátor elődökhöz, mint a gyík a dinoszauruszhoz. Tudják, hogy a rendőrség szent (?) örülteknek (?) tekintik őket, és csinájanak velük. Nincs mit tartaniok a zsidó államtól, ha megint Husz-szeinek fordulnak és Aráfátok, hogy vegyék őket védőosztrnyai alá, mert jobb az arab gölusz a cionista uralomnál.

Szerencsénkre senki sem veszi őket komolyan. Nem is azért veszélyes, amit tesznek, hanem azért, mert más, tevékenyebb, hatásosabb hazaarólók őket hozzák fel példának, és velük, meg büntetlenségükkel takaróznak, ha valaki rájuk olvassa bűneiket: „A klerikálisoknak szabad Aráfáttal levelezni büntetlenül, csak véres háborúban sikerült leverni nekünk, haladóknak, tilos?” — mondják e „haladók”.

A sátánnal is hajlandók — mint kijelentették Neturáj Kártáink — szövetségbe a cionisták ellen. De szerencsénkre ezek a szerencsétlen muzeális elemek még az aráfati sátánnak sem kellenek.

Nem akarják magukat neveszésgessé tenni azzal, hogy ilyen zsidó szövetséges támogatták őket. Aztán meg a velük összetársalkodó izraeli baloldalt is finnyás, Aráfáttal hajlandó egy tábból cseresznyézi, de nem Blau meg Hirsch rabbiakkal.

A Neturáj Kártá hirdetései, tüntetései, levelezése és „politikája” legyen Izrael legnagyobb gondja...

Dr. JESURUN ELJAHU

A Rámbám kezeirására bukkantak a leningrádi könyvtárban

Scheiber Sándor professzor, a budapesti Rabbiszeminárium vezetője, immár 40 éve fürkészi a kairói „Geniza” (kéziratok, fel nem használt szent iratok tára) titkait. E kincsnek egy része Budapesten van, ez a „Kaufmann-gyűjtemény”, ami annak idején a nagy zsidó tudós özvegye adományozott a Magyar Tudományos Akadémiának. De a leghöbbsé vágya Scheiber professzornak kezdetől fogva az volt, hogy egyszer végre a leningrádi Antonin- és Pirkovitz-gyűjtemények kincseit tanulmányozhassa a helyszínen.

Régi óhaja most végre teljesült: Leningrádban töltött négy hetet a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából, s alkalma volt a Szovjetunióban élő, hebraisztikában bűvárkodó zsidó tudósokkal érintkeznie. A legutóbb az Új Életben, a magyarországi zsidó hitközségek lapjában közölt cikkében részletesen beszámol találkozásáról Amoszinna, aki a kumári takeresekről írott tanulmányáról ismert. Gluszkinnával, aki Al-Chárizi költészetét tanulmányozta, Lebedejevvel, Levinel, a folklór-tudóssal, Schiffmannal, az ősi Kelet történészével, Stárkovával, aki könyvet írt Jehuda Háléviről, Wilszkerrel, a középkori héber költészet kutatójáról és Ziszlinnel, aki a középkor héber nyelvtan-tudósával foglalkozik. Lelkesen ecseteli, mily szívélyesek voltak ezek a találkozások, de elragadtatása nem

ismer határt, amikor a leningrádi Szaltikov-Szcsedrin könyvtárhoz ér, ahol ódon kéziratokat őriznek.

Hogyan kerültek ezek Kairóból Oroszországba? Részben Antonin archimandrita, részben Pirkovitz, a karaita zsidó szerzeményei ezek, a tanulmányozásukat rendkívül megkönnyíti A. A. Hárkabi kütűnő katalógusa — Scheiber felkereste a sírját is.

Talált a kéziratok lapok között verseket Pinchásztól, az ókori erec-jisráeli költőtől, meglelte Smuel Ben-Hosáná püjtjai egy részét, hat lapot abból a Sír Há-sirim Rábából (Enekek Éneke), amelynek egy része itt, ebben az Antonin-gyűjteményben, egy mások része a new-yorki Adler-gyűjteményben található. Három testes katalógust talált, közülük egy a karaiták kézirat-hagyatékát, kettő a rabbinikus irodalmat öleli fel. Az egyik könyvlatstromot Száádja Gáon arabnyelvű művének a borítólapjára írták, s itt Scheiber professzor rábukkant a Rámbám (Majmonidesz) nevére. Azt állítja, hogy ez a Rámbám kezeirása, s ebből arra is következtet, hogy maga a könyv is Rámbám könyvtárából származik. De talált további négy olyan oldalt is, amit maga a Rámbám írt, részletek ezek az ő Misna-magyarázataiból. Ugyane mű első fogalmazványai az oxfordi gyűjteményben és a Sassoon-kollekcióban is található, egyiküket nemrég szerezte meg a jeruzsálemi

Héber Egyetem.

Scheiber professzor könyv kiadására készül a Geniza történelméről. A Rámbám most felfedezett kezeirása bizonyára szerepel majd benne.

KRAUSZ NAFTALI

A KÖRNYEZETVÉDŐK KÖRNYÉKEZIK MEG AZ EMBERISÉGET

Mint minden szenzáció, a touloni robbantás fölött is két nap alatt napirendre tért a világ. Szerette ezen a boldogtalan földtekén robbannak a pokolgépek, a robbantás még hangos, a visszhangja már halkabb, el is méríta hamar a következő bomba csattanása.

Toulonban, a kikötő közelében álló vámraktárban 7 bomba robbant egymásután, súlyos károkat okozván az ott szállításra előkészített két atomerőmű-berendezésben. Másnap már vállalta is a tettet valaki, aki telefonon jelentkezett, mint „A környezetvédelem megszállottjainak” egyike, s azt állította, hogy szervezte az atomerőművek elleni küzdelemmel a világ népeit akarja tömegpusztító szerencsétlenségektől megóvni.

A közlést általában tudomásul vették, annál is inkább, mert a rendőrségi nyomozás eddig semmit sem volt képes megállapítani. Csak egy-két lap kockázattal meg némi kételyt, mondván, hogy az egyszerre 7 helyen — és jól megválasztott pontokon — elhelyezett pokolgépek bejuttatása, lerakása és pontos időzítése a rendkívül gondosan őrzött vámraktárban nagy tapasztalatra, műszaki jártasságra vall, ami az ismeretlen környezetvédelmi megszállottokról aligha feltételezhető.

Nem vette senkinek észre a másik ellenmondást. Azt, hogy környezetvédelmi egyesületek működnek számos más országban is: Nyugat-Németországban például nem mulik el egy hét sem atomerőmű-ellenes tiltakozó tüntetés nélkül, de ezek a környezetvédelmi szövetségek a teljes nyilvánosság előtt agítálnak, másként nem is érhetnék el céljaikat, hiszen az erőműveket építő- vagy építési tervező — hatóságokkal állandó kapcsolatot kell tartaniok, tüntetéseihez engedélyt kell kérniök, felhívásaikat el kell a lapokhoz juttatniok: névtelen közleményeket nem adnának le a lapok, fizetetleneket még kevésbé.

Teliesen valószerűlenné teszi a „földalatti” környezetvédelmi szövetség létezését végül az a felismerés, hogy tekintélyét, közéleti suzályát az ilyen szervezet éppen vezetői, irányítói nevének, presztízseinek köszönheti, a tömegek is csak ezeket követve csatlakoznak haz-

ájuk, mint ahogy valóban neves tudósok és politikusok állanak mindenütt az élükön, az erről lemondó, mert „anonim” csoportosulások eleve jelentéktelének, hatástalanok maradnának.

A legmeglepőbb ezzel a különös ügygel kapcsolatban pedig az, hogy az egész nagyvilág sajtója és közvéleménye megfedkezett Alaszskáról, noha talán ez a touloni robbantás kulcsa. Emlékszik még rá az olvasó?

Alaszskában már 8-9 évvel ezelőtt felfedezték azokat a hatalmas kőolaj-tartalékokat, amelyek gyors kiaknázása egyszeribe véget vehetett volna Amerika végtelen függőségének a kőolajtermelő államoktól. Négy éven át még sem történt semmi a kihasználás érdekében, s ma — utólag — már el se hinnénk, miért. Tiltakozott ellene — ezuttal nem föld alatt, hanem nyíltan fellépve — az amerikai környezetvédelmi szervezet. Ervei oly bárgyuk voltak, hogy most, visszatekintve rájuk, szinte hihetetlennek tűnik, hogyan nyelte le azokat egy 230 milliós civilizált nép. Pedig lenyelt! Négy éven át voltak télenségre ítélve a kulfuró koncesszió társaságok, nehogy — ez volt az érv — a földfeletti vezetékek elcsufolják az alaszkaikat. Egyetlen csövonulat azt az Alaszskát, amely területet anyvi, mint Németország, Franciaország és Anglia együttvéve! Hihetetlen, de megtörtént, és senkinek sem jutott eszébe (vagy nem merté ki-mondani), hogy a késedelem a nagy, arab kőolaját forgalmazó trösztök érdeke. S amikor a csőlerakás végre elkészült és ömlenie kellene Alaszskából az Amerika gazdasági függetlenségét biztosító kőolajnak, ismét lelassítja az ütemet valaki, azaz valakik, vagyis a most már nem környezetvédőknek nevezett, de ugyanolyan érdekeltességi csoportosulások, amelyek azt mondják, takarékoskodjék az USA a saját készletekkel, okosabb a petróleumot importálni, vagyis okosabb függeni és kőolaj-bojkottól rettegni. És senkinek mondja ki, hogy ezek az okosak szintén a „környezetvédők”, csak változott mezben. S akár jogos volt Harrisbourg körül a fülsiketítő csinaradatta, akár nem, majdnem bizonyos, hogy az ál-környezetvédők kezeiben forgott szorgalmasan a dobok és cintányérok verője.

Németországban szintén környezetvédőknek hívják magukat. És senki sem siet leleplezni őket, pedig már többszörben kiderült, hogy propaganda-pénzeiket keletről kapják. Onnan, ahol 26 (huszonhat!) atomerőmű működik és senki sem tiltakozik ellenük (csak próbálná meg!). Annál ügyesebben igazgatják a tömegeket Nyugat-Németországban, mert ugyanaz a céljuk, ami az Alaszka ellen tiltakozóknak volt: a szabad világ függőségének a tartósítása.

Nem erre, ezekre muszáj gondolnunk a touloni pokolgépek esetében is? S ha akarjuk, még azt is elfogadhatjuk, hogy a bombákat valóban környezetvédők helyezték el, így hívják a nyugatnémet tüntetőket, éppen csak hogy a szó ónáluk mást jelent, nekik megvan a maguk saját szótáruk, amelyben a béke háborút, a háború békét, a jog semmit, a fegyver mindent jelent, már megszokhattuk ezt a hamis, de milliószoros ismétléssel lenyeletett szóhasználatot. Toulont pedig úgy el fogjuk felejteni, mint a többi.

(g. j.)
5.

SZERTARTÁS

1979.IV.17

A SCULENI REBE, AZ ÁRVÁK ÉDESAPJA

Szerte Izraelben, nagyvárosok szegénynegyedeiben, fejlesztési- és olévárosokban állanak és működnek a „Cheszed Ió-Ábrám” iskolahálózat intézményei. Mintegy 40 iskola tartozik a hálózathoz, amelyekben igen sok árvát és sokgyermekes családok fiait-leányait oktatnak; nemcsak oktatnak, hanem szeretettel nevelnek is; nemcsak oktatnak és nevelnek, hanem szakmára is kitanítanak, s még az iskola befejezte után is odaadón gondoskodnak arról, hogy a nebulók a szakmákban el is helyezkedhessenek. A nevelés vallásos, alapja a zsidó értékek és hagyományok, célja pedig az olyan szombattartó, hagyományhű, Tórárt és világi ismereteket egyaránt elsajátító ifjúság kinevelése, amely az életben is megállja a helyét. Három ilyen iskolának, a meroni, jeruzsálemi és Petách-tikvainak saját internátusa is van, részben az árva gyermekek, részben az olyan nyomorgó családok fiainak-leányainak a számára, amelyek nem képesek gyermekeik ellátására.

Kiszabadult az Aszír Cion, zsidó szervezetek támogatásával

A „Cheszed Ió-Ábrám” iskoláit sokan ismerik, hiszen ezekkel nevelődnek bennük a nebulók, s évente mintegy 600-an végeznek bennük és lépnek ki az életbe, de vajmi kevesen tudják, kiknek köszönhetik létüket ezek az áldásos tanítványok, amelyek sem helyhatósági, sem állami támogatásra nem tartanak igényt. Megalapítójuk és patrónusok a híres-

neves Sculeni-i rabbi, Eliézer Zuzsa Portugál, aki Amerikában él — majd megtudjuk miért —, de Izraelben alkot és hat. Működése legelőbb Csernovicban vált ismeretessé, ahol „a csernovici árvák édesapjának” nevezték, mert a világháború végé felé és utána száz meg száz bódorgó, nyomorgó árvát szedett össze, s felruházván őket, részben Bukarestbe, részben egyenesen Izraelbe irányította mindnyájukat. Később maga is Bukarestbe költözött, ott ismét a zsidó árváknak, elhagyott gyermekeknek szentelte dolgos életét: mikor pedig lelkes közösségi munkássága mögött valami egyébre gyanakodva, börtönbe vetették, ott fogadalmat tett, hogy remélt kiszabadulása után egész életének ez a munka lesz a feladata, és még valami más, — de erről majd később.

MOOR ZOLTÁN

Életünknek egy fejezete zárult le Moor Zoltán halálával. Lényét az a radikális — nagyrészt zsidó — szellemi megmozdulás formálta, amely még az első világháború előtt indult meg és csatlakozott az európai szocialista mozgalomhoz. A háború megrázkódtatásai, a minden kockázatot magukra vállaló erőfeszítések, kísér-

letek egy jobb és igazságosabb világ megteremtésére, kudarcba fulladtak, és a haladó szellemiség más utak keresésére kényszerült. Moor Zoltánnak is le kellett mondania eredeti célkitűzéseinek követéséről, pedig tehetsége és intellektusának ereje nagy teljesítményekre készítette. Magára kellett vennie a kétszeres gátlat terhét. Mert gátlatlan élt, úgy is mint zsidó, és úgy is, mint haladó szellemű ember egy reakciós társadalomban. Azon kevesek közé tartozott, akik elsőként csatlakoztak a cionista mozgalomhoz és azon belül a Somér Hácáirhoz, amely a fél-fasiszta Magyarországon illegálisban működött.

Moor Zoltán a Gordon-kör megalapítói közé tartozott. Ez abból a célból alakult, hogy keretelt adion a Háoár Háovédnek — így hívták akkor a Somér Hácáirt, mert ez az elnevezés tiltott volt. Ebből a Gordon-körből lett a második világháború után a Borochov-kör, amely tulajdonképpen nem volt más, mint a Somér Hácáir fellelévára és egyike azoknak a tényezőknél, amelyek hozzásegítették a mozgalmat ahhoz, hogy jelentékeny méreteket öltönn.

Viszonylagos, közel másfél-esztendő után, a Bergen Belsen-i magyar csoporttal érkezett az országba. Itt csak szerény megélhetéshez tudott jutni, de a szerepség mindig is jellemzője volt. Bármilyen helyzetbe is került, Moor Zoltán mindig megőrizte emberi méltóságát és soha sem lett hűtlen ahhoz az ideálhoz, amelyet maga elé tűzött. Megértő volt, kellemes modorú, udvarias és kíméletes. Soha embert meg nem bántott. Gentleman volt a szó teljes és pozitív értelmében, szimbóluma az európaernek és talán egyike utolsó képviselőinek.

Mindig is így fogunk rá emlékezni.

Az idén még inkább AMERIKÁBA Leszállított árú repülések, autóbusszturnák USA-ban CANAANTOURS, tel. 229125 TEL-AVIV, Ben Jehuda 113. Többet adunk, mint a jegy. Beszélünk magyarul.

Benyújtjuk vizum kérvényét

Amerikába került, s bár munkájának termése azóta is évről-évre Izraelben érik be, s ő igen gyakran látogat el hozzánk, még mindig Amerikában kell tartózkodnia, mert a terméshoz ott veti el a magot, ott teremti meg évtizedek óta az izraeli „Cheszed Ió-Ábrám” iskolák anyagi alapjait.

A Sculeni-i rabbi ennivel sem éri be. Az iskolahálózat fenntartásán kívül számos jótékonyági egyület is fenntart Izraelben, köztük a legnagyobbat Beér Séván; ezeknek az intézményeknek „Esel” a nevük, rövidítés, amely ételt-italt s szállást jelent, mert ez intézmények mindezzel igyekeznek ellátni a rájuk szorulókat.

Amerikából intézi a rabbi azt is, amire a börtön sanyarúságában a legszembetűnőbb fogadalmat tett: a foglyok kiváltását, ezt az ősi, szinte legnagyobb zsidó jótéteményt. A diktatúrákban sanyalódó rabok imáikba foglalják, mert köztudomású, hogy mindegyikük sorsát szívén viseli, s előbb-utóbb megnyitattja előttük a börtön kapuját.

A „Cheszed Ió-Ábrám” iskolahálózat központja Bné-Bráknban van, a Ben Zákáj utca 3 szám alatt, telefonja 783-350: ide fordulhatnak mindazok, akiket ezek az iskolák akár azért érdekelnek, mert tanítványt szeretnének bennük elhelyezni, akár azért, mert a maguk obulusaival is hozzá szeretnének járulni e ma már szinte nélkülözhetetlen iskolák fenntartásához.

IDI AMIN A MULTÉ

LEGYEN NEVETSÉGES AZ EMLÉKE

Írta: BENEDEK PÁL

Ha nem a saját fülemmel hallom, talán el sem hiszem, de nincs módomban kétkedni. Társaságban ültem, s együtt hallgattuk meg a híreket este 10 órakor. A többi között az ugandai eseményekről is szó volt.

Egyszer csak — általános elképedés mellett —, egy különben értelmes és problémaérzékeny, de a kelleténél talán kifinomultabb lélekkel bíró hölgy megjegyezte: — Véleményem szerint Tanzán-

nia súlyos hibát követett el. Nem lett volna szabad beavatkoznia az ugandai eseményekbe. Ha az ugandai nép meg akarta dönteni Idi Amin rendszerét, megtehette volna idegen erők intervenciója nélkül is. Elvégre a nemzetközi jog... Es így tovább.

Azóta megkülönböztetett érdeklődéssel lapozgatom a héber újságokat, mert elképzelhető, hogy a széplelkek összefognak és megjelölik majd egy tiltakozó szövegű hirdetmény — professzorok, a szellemi élet kiválóságai szokták aláírni ezeket a megnyilatkozásokat —, az alábbi szöveggel:

„TILTAKOZUNK TANZANIA EXPANZIÓS TÖREKVÉSEI ELLEN! LE AZ INTERVENCIÓSOKKAL! IDI AMIN AZ UGANDAI LEGALITÁS SZIMBÓLUMA!”

Még az is lehet, hogy megalkul Izraelben az Idi Amin Baráti Liga, s mivel a véreskezű diktátor rezsimje már a múlté, megpróbálnak majd gondoskodni az emléke méltó formában való megőrkítéséről. Az ilyesmi persze pénzbe kerül, tehát fel kell készülnünk arra, hogy közadakozásra szólítsák majd föl a hazai közönséget. Perselyezés is lesz a Dizengoffon.

Idi Amin emléke valóban megérdemli, hogy méltó formában emlékeztessék az emléket, gondolom, hamar elhalványulna, mert ezen a téren nagy a versengés. Inkább a nevetés képét idézzük gyakran a világot emlékeztetve. Hogy volt egyszer egy afrikai államfő, aki önmaga karikatúrájaként viselkedett.

Némi önkritika sem felesleges a részünkről — legyünk tul rajta. Izrael vezetői egy ideig kénytelenek voltak elbarátkozni Idi Aminnal és rendszerével. Igaz, könnyű a védekezés, mert mi kenyérelenke vagyunk rostátlanul barátokozni, s különösen az afrikai kontinensen nem válogathattunk sokat, de — maradjon közöttünk —, soha nem

büszkélkedhetünk majd azzal, hogy egy adott időszakban kapcsolatban voltunk az ugandai diktátor rendszerével.

Többször is járt nálunk, sőt az éjtörnyös-tanfolyamot is Izraelben abszolválta Idi Amin, meghazudolva testi méreteit. A hatalmas termetű férfiú a kilói számát is meghaladó közéleti súly biztosítására vágyott a nemzetközi arénában, de ezt soha nem érte el. Kinevezték.

Ha csak megszólalt, harsogó kacagás kísérte minden szavát. Még akkor is, ha a protokoll-előírások fejeleme nem tette lehetővé, mert mégis csak államfő volt. Kinevezték az afrikai államfők, a Brit Nemzetközösség vezető politikusainak tanácskozási rendületé, az UNO plénuma — mindenki.

Poicádnak tünt, amikor feldmarsall egvenruhában pávaskodott, illetve a kitiintések és különféle érdemrendek mellett a díszdoktori címét is kitűzte a gomblyukáiba, vagy táviratok sorozatát intézte az angol királynőhöz, amit valamilyen ügyben jobb belátásra próbált bírni.

Valójában gyilkos volt. Nem úgy, mint a többi diktátorok, akiknek nevében mások gyilkolnak. Ő nem bízta mindig másra az ilyesmit. Sajátkezűleg gyilkolt. Allítólag Dora Blochot is ő ölte meg. Hajlok arra, hogy elhiggyem.

Most, hogy bealkonyodott a rendszerének és lett a porondról, az a kérdés merül fel Idi Aminnal kapcsolatban, hogy milyen módon próbáljuk őt megtartani a világ emlékezetében. Ha gyilkosként akarunk megőrizni az emléket, gondolom, hamar elhalványulna, mert ezen a téren nagy a versengés. Inkább a nevetés képét idézzük gyakran a világot emlékeztetve. Hogy volt egyszer egy afrikai államfő, aki önmaga karikatúrájaként viselkedett.

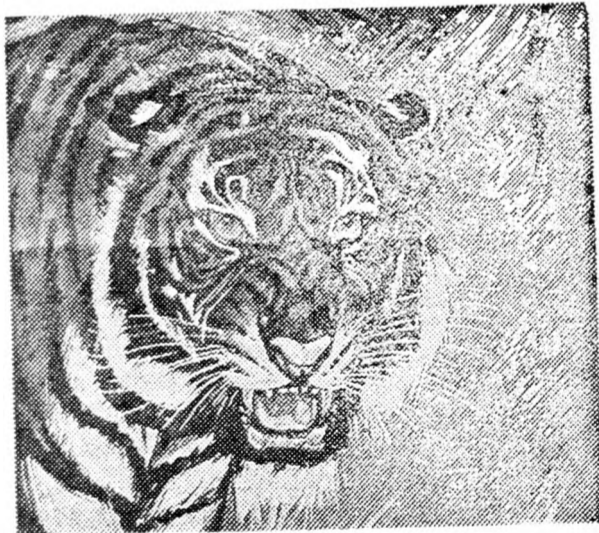
Es vegyük tudomásul, hogy kicsit mindannyian szégyenkeztünk Idi Amin miatt, aki kortársunk volt ebben a megvesztegetett évszázadban. Legyen nevetés az emléke!

BOCSÁNAT A KÉSÉSÉRT

Fisher és Társa ismét meglepetést okoz:

MIÓTA CIRKUSZ A CIRKUSZ,
MÉG NEM VOLT ILYEN CIRKUSZ

A LEGNAGYOBB
FISHER CIRKUSZ

A CIRKUSZ IGAZGATÓSÁGA KÖZLI:

A cirkusz csekély késéssel kezdi meg előadásait. A késés Európából Izraelbe való úttján történt, nagyszerű előadásainak befejeztével. A „Fisher cirkusz” premierjét 1979 április 19-én, csütörtökön tartja. A cirkuszkedvelő közönség elnézését kérjük. Akik jegyet vásároltak, forduljanak ahhoz a jegyirodához, amelynél a jegyet vették, és cserélik ki azt a nekik megfelelő időre.

Sd. Rokách, Ibn Gvirol kereszteszédés, a Reading mellett

PREMIEREK:

Csütörtök, 19.4. délelőtt 11, d. u. 2.30, este 7.30
Péntek, 20.4. délelőtt 11, d. u. 2.30
Szombat este, 21.4. este 7 és 9.15

A nagy érdeklődés miatt vegye meg jegyét előre!
Jegyek: „Leán”, Tel-Aviv, passzázs, Dizengoff 101, telefon 247373 és a többi tel-avivi jegyirodában.
BÁT JÁM: — „Hájozém”; RÁMÁT-GÁN: — „Rechnitz”;
CHOLON — „Korkastron”, „Diron”; NATANJA — „Signal”; HERZLIA — „Alexander”; PETÁCH-TIKVA — „Weisz”; RÁMLE — LUDD — „Globus”. — Szervezőiroda: telefon 242608, 224078.

Veszélyes kirándulás

REGÉNY Irta: DANOS MIKLÓS

19.

Lágyan, kedvesen, protokollmentesen ölelt magához az ország és hirtelen Luddon azt érzem, hogy ez a haza... Amikor gyermekkorom óta álmodok az ember, ha zsidó. De a haza fogalma nem olyan egyszerű, egy magamfajta idősödésnek indult, sokat megérett vándornak. Mert sokáig úgy élt bennem, hogy a haza elsősorban szülőföld. Ennél erősebb kötődés nincs, hiába tagadnánk. Ez a szülőföld pedig Erdély, amely szült, felnevelt, szeretett, gyűlölt, kivett, deportált, visszafogadott, megtart, elhídeglült, aztán ismét kivett — de maradt a szülőföld. És a nyelv.

Amerika lehajolt hozzám, kegyes volt, megnyitotta kapuit, befogadott — de idegen maradtam ott. Bennem volt a hiba — nem tudtam lelkileg, szellemileg, érzelmi befogadni ezt a kontinentet. Pedig a nyelvet is megtanultam volna.

Németország — ismét Európa, ismét ismerős utcák, de ismeretlen, idegen arcok, emberek. És ami még ennél is több, ami még ennél is rosszabb: másodszori visszatérés volt. Igaz, gyökeresen más körülmények között, de — másodszori Németországban. Az első út kiirthatatlan emlékével. Hiába nyitotta ki kapuit, hiába akart felejtetni, hiába mondta: „ha akarod, ezentúl ez az otthonod”. Nem lehet.

Ludd — lehetne. De vajon már az-e? Volt egy pillanat, nagy és súlyos pillanat — sokáig tartó pillanat, amikor azt hittem — már az. Végre hazaérkeztem! De, sajnos, rögtön munkálni kezdett bennem a kétkedés kisördög: vajon ez a valóság? Ez az igaz? Hiszen olyan idegen világ! Olyan nagyon Kelet, olyan nagyon zsvajvos, színes, harsogó — látni. Igen, igen nem szabad tagadnom — idegen. Talán csak az első pillanatban, talán csak az érkezés sokkjá...

A háború befejezése óta két nagy beteljesületlen vágy kínozta: az, hogy majd egyszer hozzám is eljön valaki, megismogát s anyám — a gázzal megölt, elégetett anyám — tekintete nézne rám arcából. (Jaj! Felejttem már tekintetét.) És második álom, hogy egyszer majd kiszállok egy autóból, vonatból, repülőgépből és az otthon-vagyok-érzésé sugárzik felém ebből a valaholból... Az első még várom, várom, de már nem hiszek beteljesülésében. Túl öreg vagyok ehhez. De a hazaérzés? Tán-tán még esélyem van erre. Azóta keresem, kegyetlen akarással kutatom ezt a beteljesülést. Tán közeledtünk is egymáshoz, de még nagyon messze a bizalmas egymásra villanó cinkos mosoly, a felszavakból való értés, a feltétlen egymásba-bizás melege. Tehát kutatjuk és szövegünk meg egymást. A legnagyobb baj, hogy hallom az ország szavát, de nem értem — tehát süket vagyok; látom az ősi heilüket, de nem értem — vak vagyok. Analfabéta a férfikor zenéjé!

Sajnos, megismételhetetlen... Hiányzik — örökre hiányzik néhány szereplő.

Ahogy most visszagondolok, talán valamiféle előérzet lapult a lelkemben, miközben szorgalmasan kátogattam a fényképezőgépet. Mintha - mintha sejtettem volna, hogy az, amit most mivellek, több egyszerű amatőr ténykedésnél, vagy albumnak készülő foto-sorozatból. Persze nem tudtam, nem hittem, hogy valaminek az utolsó emlékéket tartogatom a kezemben.

A benzinkút körül a megszokott kép fogadott. Halkan katógó pumpák, gyorsan pergő pénzjelző készülékek, egymást váltó kocsik hosszú sora, komoran fizető őrvezetők.

— Ne aludjunk, ne aludjunk, uraim! — észköltelte a kocsi vezetőket a benzinkutas, aki pocakos, szemüveges bankigazgató külsejű „gentleman” volt. Sehoh a világon ilyen benzinkút-kezelő nincs. Sajnos, nem illendő megkérdezni tőle, hogy „mivel tetszett foglalkozni az előbbi életében? Már mint egykori hazájában” — mert a válasz igen meglepő volna.

— Már megint felment a benzín ára? — kérdezték, panaszkodtak, morogtak az autótulajdonosok. A fizetéshez viszonyítva, valóban igen drága az izraeli benzín. Ez azonban nem gátolja meg a gyakori kirándulásokat.

— Tessék gyorsabban mozogni! — parancsolt Imrusra a bankigazgató külsejű benzinkútkezelő, de rosszul tette, mert Imrus rögtön viszonzta a támadást.

— Mozogjon maga gyorsabban. És adjon vissza poutosan... Az aprópénzt is...

Haragudtak egymásra. Hamar kibékültek. Itt ebben az országban nem illendő tartani a haragot.

Amácskának hirtelen eszébe jutott valami hűsítő italt inni. Elkísértük a falatozóig. Az imént még csak néhányan lebzseltek a csinos kis falatozó asztalkái között, most már tele s tele volt. Hullámokban jöttek ide az autósok. Sorba kellett állni a Colás ember előtt. Gyermekes ostromolták a nyitott ablakot. Colát, fagyaltot árultak... „Ezt a jelenetet nem hagyhatom ki” — gondoltam magamban és készítem néhány felvételt. S ha már ilyen szépen összejöttünk — ismét lefényképeztem a társaságot. Klasszikus csoportkép.

Noha egy ilyen drámai befejezéssel teli kirándulás történetében nem játszik semmi szerepet, mégis úgy érzem, hogy jelentősége van. Ugyanis ezen a felvételen még mindannyian rajta vagyunk: a komor tekintetű Imrus, aki azon mérlelődött, hogy nem indulunk tovább, a mosolygós arcú Rózi, az emleletes fagyaltot szopogató Annácska, a tábornoki pózban tetszelgő Lala és jómágam, aki erősen figyelő tekintettel néztem a lencsébe, mert önexpozícióval fényképeztem. De, talán még érdekesebb az a csoportkép, amit néhány perccel később készítettem ugyanott s amelyen raitunk kívül két új személy szerepel. Ugyanis a fagyaltos bődél elötte egy fiatal pár rohant felém. A kis bogárhátú, erősen zöld színű „VW”-ből robbantak ki és szaladtak felém. Sanyi, azaz Szepi és Fitos... tengerparti fiatal barátaim! Mehhökentem, de pár pillanat múlva megtudtam, hogy Fitos nem más, mint Lala unokahúgának a lánya, mindannyiunk jó ismerőse, barátja. Kicsi a világ!

Persze, hogy lefényképeztem őket is!

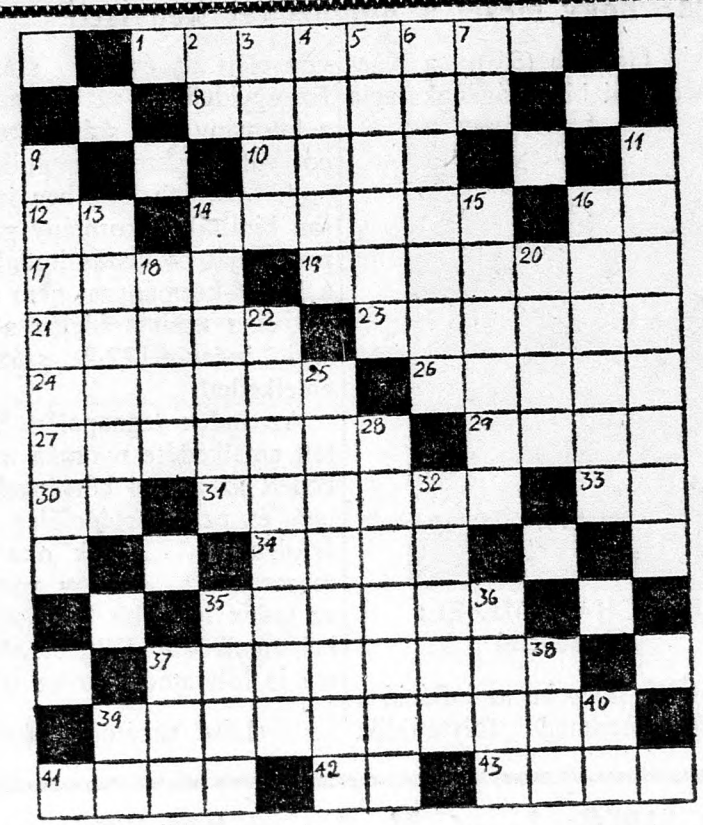
Kibővített csoportkép.

Sajnos, megismételhetetlen... Hiányzik — örökre hiányzik néhány szereplő.

Ahogy most visszagondolok, talán valamiféle előérzet lapult a lelkemben, miközben szorgalmasan kátogattam a fényképezőgépet. Mintha - mintha sejtettem volna, hogy az, amit most mivellek, több egyszerű amatőr ténykedésnél, vagy albumnak készülő foto-sorozatból. Persze nem tudtam, nem hittem, hogy valaminek az utolsó emlékéket tartogatom a kezemben.

A benzinkút körül a megszokott kép fogadott. Halkan katógó pumpák, gyorsan pergő pénzjelző készülékek, egymást váltó kocsik hosszú sora, komoran fizető őrvezetők.

KERESZTREJTVÉNY 366

VISSZINTES: 1. Izraeli bankhálózat neve, 8. Képkiallítás, — 10. Band betűi, keverve, — 12. Arany vegyjele, 14. Miniszterünk, elől személynevének kezdőbetűje, 16. Csendben zokog, 17. Libanoni Rablók Reformációs Intézete, 19. Olasz dal kezdete, — 21. Sarm el-Sejk mai neve, — 23. Vagánynyelven: lecsuk, lezár (valakit), 24. T-vel a végén: mocok héber, 26. Fajta németül, — 27. A torkodatt reszele — végén duplahangzó, 29. Jobb mint régi négy (!), 30. Évá közép nélkül, 31. Megkevert gyerk, 33. Sára fele, 34. József és testvéreinek írója, — keverve, 35. Az ördög, — 37. Tetele a fizika és kémia alapja, 34. A bramini filozófia megalapítója (fonetikus), — 41. Méreg, — 42. Tegnap és holnap között, 43. Pusztító.

FÜGGŐLEGES: 2. Keresztül, 3. Erősítő szalag, 4. Vadállat, — 5. Los... az első atomkísérletek helye, 6. Nem stabil, — 7. Fordított személyes névmás, — 9. Nélküle meghalni sem szabad

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

RÁDIO

KEDD
1979 április 17, KEDD
5739 niszán 20

A HADSEREG RÁDIOJA
9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, — 14.05: Eszter Ofárim énekel, — 16.05: Az egyiptomi kivonulásról, 17.05: Héber dalok, 18.05: Szerelmi történetek a bibliából, — 19.05: Ünnepi koncert, — 21.05: Egy kenvelt együttes, — 22.05: Ünnepi dallamok, — 0.05: Ejjeli madarak, — 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA
ALLENBY: Kezdő detektívno kalandjai
BEN JEHUDA: Lassú tánc a nagyvárosban
CAFON: Az égiek várhatnak még
CHEN: Éljen a zürzavar
CINEMA 1: A fehér család
CINEMA 2: Hazatérés
DEKEL: Éjjeli express
DRIVE IN: (1) Viharfi; (2) Nincs több hely
ESZTER: Más történet
GÁT: Ne kérdezd, hogy szerettek-e?
GORDON: Gumipuska
HOD: Szerlem és fegyverek
LIMOR: A Violette nevű lány
MAXIM: Nincs több hely
MATMID: Vágyak és élvezetek
MERKÁZ: Extázis a nap alatt
MOGRABI: Karaván
OFIR: Ashanti
ORLI: A 39-ik lépés
PARIS: Amíg el nem válunk
PEÉR: Ne nyuljatok a gyermekekhez!
ROYAL: Karate-film
SACHAF: A braziliai fiúk
STUDIO: Hotel Kaliforniában
TAMAR: Sandra vágyai
TCHIFLET: Dambo, a repülő elefánt
TEL-AVIV: Superman
TEL-AVIV MUZEUM: A csipke verőnő

ISKOLATÉVE
9.00: Tavasz dalok
9.15: Óvodásoknak
10.00: A ruha eredete
10.16: Molière komédiáiból
10.36: Mesélő könyvek
14.00: Tavasz dalok
14.20: Középről és távolról

SZERDA
PÉSZÁCH UTOLSÓ NAPJA
18.32: RAJZFILMEK
19.00: INNEN-ONNAN
20.00: „A MAROKKÓI ZSIDÓSÁG” — Dokumentumfilm a marokkói származású zsidókról
21.00: MABÁT HIRMAGAZIN
21.30: „KABARET” — Bohoss Oscar-díjat nyert zenés filmje, amely egy zsidó hárekeskés és egy fiatal angol tanár szerelméről szól és amely Berlinben játszódik a 30-as években — A főszerepben: Liza Minnelli, Joel Gray és Michael York.
23.30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK

APRÓHIRDETESEK

- HAMAVERK nagykarítás és plusz felírás, azonnali kiszolgálás teljes felelősséggel 763028.
- SZÉLA felírás az edények kávéra nélkül. Egyéves garancia. Engedély 197. Tel. 4251-473271.
- 03-285519, ALIATANOS remont — pités, csapok — márvány — konyha felszerelés szerelés — trizek — festés — tapeta. Nezz meg kész munkánkat. Sálter Bar Kochba 55.
- „PEER” takarítás, polish plusz feregirtás kedvező áron. Tel. 03-773954, Zónai kiszolgálás.
- MINDENFELE televízió javítás garanciával plusz évi biztosítás. „Elektrotal”. 822077.
- PRIVAT- és központi antennák javítása és felszerelése felelősséggel. Díjmentes tanácsadás. Haifa. 04-703856.
- EGYEDULLALO ünnepi akció a „Széar”-ban! „Elura” minőségű parókák 280 fentől. Női és férfi bel- és küloldali parókák nagy választéka. Ha újitásról, régi parókákról 50 fentől kap. A „Széar”-ban gyors kiszolgálás, kellemes légkör. „Széar”. Tel Aviv, Allenby 46. szám.
- ERNEST vesz bűrtort, frizidert, televízió, szőnyeg és hagytakat. Házhöz megy. 826323.
- FREDI vesz frizidereket, bűrtort televízió, hagytakat. Házhöz jön. 835866. este 8:30-tól.
- DIVATOS kávéfőző női és férfi parókák nyárra. „Saturu” 360. „Alona” parókák 230. Jöjjen el! Szalon „Jonel”. Allenby 93. Tel Aviv. 290682.
- FIZESSEN 1.500... fentől és napollert kap. A fennmaradó összeg kényelmes részlete. „Olympic”. 03-858175. 04-527483. 02-272492. 052-24790.
- MINDENFELE autó, kölcsönök kedvező feltételekkel, biztosítás részlete. „Séar” Klita”. Ben Jehuda 56. Tel Aviv. 285355.
- KOHEN vesz írda- és lakasburtort felosztást, hagytakat, villamosági cikkeit. 823585, 472796.
- NŐI ÉS FERFI ortopéd elnök láb méterre. Sámir ortopéd cipész. Gyógy- és rehabilitáció. Naaléj Samir, Tel-Aviv, Ibn Gvirol 7.
- BENI szállítási és lakás költöztetési szolgálat az ország minden részébe, felelősséggel. Vesz háztartási felszerelést, villamosági cikkeit, stb. 830090, 838367.
- MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgős protézis javításokat, fél óra alatt Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény Tel Aviv, Balfour 27.
- ZÜRICHEN kétgyvas szoba reggeli-vel, kiadó rövid időre. Martje Gubinger, General Guisanquai 36, 8002 Zurich — Switzerland.
- SEGÍTSÉGET keresünk idős házaspár gondozására 3-4 órára, Dubnov könyvében (magyar, román, vagy német). — 14-16-ig.
- A ZUCKERMANN fogászati laboratóriumában expressz javítások fél óra alatt. Tel Aviv, King George 5. Tel. 282429. Nyugdíjasoknak 20% engedmény.
- METAPELETET keressünk masztelvezés kislányhoz Kirjat Onon. Tel. 03-751374, egész nap.
- KOLCSONOK! Ékszer, arany és briliáns letételekhez és ellenében. Tel.: 04-668452, 04-613073, 02-228258, 053-36027.
- GYAKORLOTT angol-német gépiroport keressünk. Munkaidő 8.30-15-ig. — Importvállalat. 03-241155.
- JO FELTÉTELEKKEK keressünk aszszonnet háztartásba Afekán, takarítás és mosással. 03-263175, Záhava.
- EGYEDULLALO no keres metapeletet bentvalással, német-lenyeji tudással. — 454638.
- SHEINKIN — Allenbyvel üzlet havi bérbe. 14-16-ig: 03-285032.
- KERESUNK Tel-Avivban segéd Melstert, csomózót és Scherert. 03-471245.
- BAJIT-VEGANI intézet keres takarító- és konyhai munkásokat. Kitűnő feltételek. Telefon: 8-14-ig, 02-420321, 02-415592. ünnep kivételével.
- BAJOS, akadémikus műveltségű, európai turistánő 48, megismerkedne jömmegjelenésű, intelligens, jószituált férfival 60-ig. PÖB. 28034, T. A., „Tajerej” jellegre.
- PÉSZÁCH hetedik napján a tel-avivi nagytéplombban, Allenby 110, Jehosua Lehrer főoktatór imádkozik első karmes-ter és kórus kísérettel. Mincha 6.10, — Sácshrit 7.30. A főrabbi prédikációja és „Jizkor” 10.15-kor.

TAVASZI AKCIÓ PÉSZÁCHRA
A „BEGED OR” DIVATHÁZ ÁRUSÍTÁSI AKCIÓT RENDEZ PÉSZÁCH ÜNNEPEN.
AZ AKCIÓT A MIGDÁL-HÁEMEKI GYAR ÜZLETÉBEN TARTJÁK CSAK HÉTKÖZNAPOKON, 1979. 5. 4-IG.

ENGEDMÉNYEK 30% -IG
DIVATÁRUK VÁLASZTEKA CORDUROYBOL, SKAYBOL, SZÖVETBOL, ANTILOPBOL ES BORBOL.
Meghívjuk a közönséget!

UJ KELET SZELVENY REJTVÉNYPALYAZAT **366**
1979.IV.17

KE

azzal, a kapcsolati dikció...
k. sőt az Izrael...
A hatal...
számát...
biztosi...
közti aré...
erte el.
rszogó ka...
szavát.
okoll-elő...
e lehet...
nyfő volt.
amifők, a...
teő poli...
tesztilete...
denki.
kor feld...
pávásko...
és kü...
ett a dísz...
a gomb...
sorozatát...
höz, akit...
belátásra
olt. Nem...
rok, akik...
olnak. Ó...
az ilyes...
t. Allit...
bíte meg...
nyem.
nyodott a...
fel lál...
hogy m...
megtar...
ben. Há...
megöriz...
amar el...
a tőren...
a nevet...
ran a vi...
völt egy...
aki ön...
viselke...
hogy ki...
enke-he...
i kortár...
szekedett...
evetséges

(Folytatjuk)

גודלן לספרים

עלית אינדקס יוקר המחיה ב-5.6 אחוזים בחודש שעבר — לא באה עלינו כאפתעה. נהפוך הוא — צפינו לעלייה תלולה עוד יותר. סטטיסטיקנים בלתי משוחררים חישבו ומצאו, כי הקצב הנוכחי של האינפלציה מתקרב ל-70 אחוז לשנה וכי בפתות משנתיים, מאז עלות הליכוד לשלטון, עלה האינדקס ב-122.2 אחוז!

אפשר להתווכח עם דיעות אלו לא עם עובדות ומספרים, המוכיחים בעליל, כי מדיניות הכלכלית של ממשלת הליכוד מבוססת על מיוג מכאיב ובבלתי-רגיל של לא-איכפתיות, תמימות כוונות לא-טוהרות. ברם, הכאב הוא רק של האדם הקטן, של השכיר בעל המשכורת הבינונית והי-גומה, מדיניות כלכלית זו מתאימה ביותר לאנטי-סטימיסטים ולוויזיה-בורסה, לספרים למיניהם, הכוללים לכוון היצירה וא תעסקותיהם בתאם למצב הנתון, בעוד רת ספקולציות בניירות צמודים ובמסכב-ור. המצב הנוכחי הוא ממש גודען שבטי-לם, בה בשעה שהשכירים נאלצים להק-ימר יותר את החגורה. על שר האוצר, יתור ארלוך, להורות לרוב-שלי-עולם על שברא משרד דיקטטורי בארגיטניה, ברא-שווה וגנרל וידלה — כי אחרת הוא ארלוך, היה באמת שא-העולם ב-טח האינפלציה ואילו הודות לאותו וידלה עליו להתספק במקום השני הצנוע יותר.

אנו חוורים ומדיניסים, כי רק עמדה בלתי מתפשרת של ההסתדרות עשויה להצביעא מן הנו"ן — אך עמדה זו חיבת להתבטא במעשים ולא באימונים הסריכיסיו.

A SPEKULANSOK PARADIGMOMA

A drágasági index márciusi 5.6 százalékos emelkedése már nem is okozott meglepetést. Ellenkezőleg, még ennél is többre számítottunk. Objektív statisztikusok kiszámították, hogy az infláció jelenlegi tempója megközelíti a rendkívül aggasztó évi 70 százalékot és hogy a Likud-kormányzat nem egészen 2 éves uralma alatt a drágasági index 122.2 százalékkal emelkedett.

Felfogásokkal lehet vitatkozni, de számokkal és tényekkel nem. A számok ékesszólóan bizonyítják, hogy a Likud-kormány gazdasági politikája a nemfődomság, a naivitás és a rosszindulat rendkívül szokatlan, de fájdalmas szintézis alapul.

A fájdalom azonban csak a kismemberre, elsősorban az alacsony és közepes fizetésű béralkalmazottakra vonatkozik. Ez a gazdasági politika igen jól jön a pénzembereknek, a spekulánsoknak, mert a mindenkori helyzetnek megfelelően operálhatnak rögzített értékpapirokkal s devizával. Valóságos paradicsom ez a számukra, miközben a béralkalmazottak kénytelenek egyre szorosabbra húzni a nadrágszíjat. Ehrlich pénzügyminiszternek hálat kell adnia az Egek Urának, hogy létezik egy Videla nevű tábornok által vezetett diktatura Argentínában — mert más különben valóba ő volna az infláció világbajnoka, így pedig be kell érnie a szerényebb második helyet.

Csak a Hisztadrut erélyes kiállása segíthet, de ezt — ismétjük — tettekben, és nem szavakban kell kifejezésre juttatni.

Szovjet kivonulás Afganisztánból

Kabul (Reuter). — A Szovjet-unió lépéseket tett az állampolgárainak, illetve az oda delegált szovjet tanácsadók sűrűs kivonására Afganisztánból, miután kiderült, hogy szovjet-ellenes zendülők sokat lemészároltak közülük. Az első stádiumban az asz-sonyokat és gyermekeket küldték haza és a Kabulban tartózkodó szovjet tanácsadók elhagyták városi lakásaikat, hogy kevésbé kényelmes nagykövetségi lakosztályokba költözzenek. Szavaiható forrásból eredő jelentés szerint a nyugat-afganisztáni Herat városban a kormányellenes lázadók legalább 60 szovjet tanácsadót mészároltak le.

1979. IV. 17

MESEL FELTÉTELEKHEZ KÖTI AZ ÚJ DRÁGASÁGI PÓTLÉK-EGYEZMÉNY ALÁÍRÁSÁT

Ehrlich kétségbe vonja, hogy Mesel a dolgozókat képviseli

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtitkára az árindex márciusi emelkedésére reagálva kijelentette, hogy a Hisztadrut csak abban az esetben hajlandó aláírni az 1979. áprilisától érvényes új drágasági pótlék-megállapodást, ha a munkaadók, illetve a kormány teljesít két feltételt: az egyik, hogy abban az esetben, ha a drágulás júliusig eléri a 8 százalékot, úgy október helyett már júliusban fizessenek drágasági pótlékot, a másik pedig, hogy az adólépcsőket a jelenlegi 70 százalék helyett 100 százalékban rögzítsék az indexhez.

Mesel kijelentette, hogy a Hisztadrut igen súlyosan itéli meg az árindex márciusi emelkedését, amelynek nagyrésze a kormány gazdasági balfogásainak következménye.

Szimchá Ehrlich pénzügyminiszter azt mondta Mesel szavaira reagálva, hogy kétségei vannak afelől, vajon Mesel egyáltalán híven képviseli-e a dolgozókat.

Weizman találkozott Siilasvuoval

Ezer Weizman hadügyminiszter vasárnap tel-avivi hivatalában fogadta Ensio Siilasvuot, az UNO közlekedési haderejének főparancsnokát. Hivatalosan semmit sem közöltek a kettőjük közötti tárgyalás anyagáról, de kiszivárgott hírek szerint feltételezhető, hogy a dél-ibanoni helyzetéről tárgyaltak, különös tekintettel a beiruti kormányra arra a szándékára, hogy egy zászlóaljat a Litáni partaktól délre vezényeljen. Mint ismeretes, Száid Chádád őrmagy keresztény csapatai minden tőlük telhetőt metesznek ennek megakadályozására.

Az egyiptomiak beleegyezésével

Rabbit küldenek Kairóba

Izrael kérésére az egyiptomi hatóságok hozzájárulásukat adták, hogy rabbit nevezzenek ki a párányi kairói hitközség élére. A jelölt az arabul kitűnően beszélő Jicchák Debi rabbi, Máátuk Debi volt alexandriai helyettes főrabbi fia. Jelöltségét Ovadíja Joeszef országos szefárd főrabbi lelkesen támogatja és ha nem lesznek előre nem látott akadályok, úgy néhány héten belül Debi rabbi Kairóba utazik, hogy átvegye új feladatát.

Dávid Golomb (Sáj), a Kneszet pénzügyi bizottságának tagja

JERUCHAM MESEL: Két feltétel

kijelentette, hogy ha az infláció a jelenlegi ütemben folytatódik,

ugy eléri az évi 65 százalékot. Ez egyidejűleg azt jelenti, hogy a kormány 100 százalékos kudarcot vallott gazdaságpolitikájában. A Máarách körében is súlyosan bírálták a kormány gazdaságpolitikáját és kiszámították, hogy a Likud-kormányzat nem egészen két éves uralma idején a drágasági index 122,2 százalékkal emelkedett.

Az index tegnapelőtt bejelentett emelkedése nyomán megnövekedett az állami kötvények kínálata és ezzel egyidejűleg zuhant árfolyamuk. Ennek oka az a megcsalott remény volt, hogy az index legalább 7-8 százalékkal emelkedik. Feltételezik, hogy ma is folytatódik ez az irányzat.

(Lásd vezércikkünket)

UNO-izraeli összeütközés

Öt izraeli és négy UNO-katoná vasárnap este 10 óra körül megbeszélte, mert a két jármű, amelyen utaztak, egymásnak futott a negevi Ofakim közelében levő Geser Ávrahám nevű hidon.

Az izraeli hadsereg járművének sofőre a teljesen összelapított sofőrülékben rekedt és az ofakimi rendőrség emberei különleges felszereléssel voltak kénytelenek az összeütközés színhelyére hozni, hogy kiszabadítsák a sofőrt, akit azonnal a műtőbe szállították. Valamennyi sebesültet a beér-ésvai Szoroka kórházba hozták.

Az Ávrahám hid forgalmi szempontból rendkívül veszélyes helyen, egy éles kanyarban van. Ezen a helyen csak rendkívül figyelmesen és lassan szabad hajtani. Az összeütközés körülményei még vizsgálat tárgyát képezi.

Az El Áhrám szerint

Amerika a palesztinaiakkal tárgyal

A kairói El Áhrám tegnapi számában azt írja, hogy az Egyesült Államok diszkrét, kulisszatárgyalásokat folytat különböző palesztinai tényezőkkel,

hogy biztosítsa ezek részvételét az Izrael és Egyiptom között rövidesen megnyitott autonómia-tárgyalásokon.

A lap washingtoni tudósítója azt írja, hogy illetékes amerikai kormánytényezők többek között felvették a kapcsolatot a Palesztinai Nemzeti Tanács néhány tagjával. Ez a szerv tulajdonképpen a PFSZ „árnyék-parlamentje.”

A továbbiakban azt írja a lap, hogy az autonómia képezi az első stádiumot, amelynek nyomában, későbbi időpontban lehetőségessé válik az önálló palesztinai állam létesítése és az amerikaiak nem győzik ezt eleget magyarázni palesztinai tárgyaló partnereiknek.

Az El Áhrám tudósítója hozzáfűzi, hogy Sáfik ál-Chut, a PFSZ beiruti hivatala vezetőjének Izrael-barát körökben nagy konsternációt kiváltó amerikai látogatása is az amerikai kormányzat új politikájának szerves részét képezi.

MÁJUS ELSEJÉTŐL

50 százalékkal drágul a posta és a telefon

Május elsejétől kezdve 50 százalékkal emelik a posta- és telefon-tarifákat.

Helyi telefonbeszélgetés ára házi készülékből 1.45 font lesz, — Európába szóló levél bélyegilletéke 8,50 font, Amerikába szóló levél pedig 13 font.

A telefon felszerelési díj 65 százalékkal drágul és 5000 font lesz.

A távközlésiügyi miniszter azt mondta, hogy a drágulások még mindig nagyban elmaradnak a kiadások növekedése mögött és a tarifa-emelések a szolgáltatásokkal járó költségek emelkedésének alig 10 százalékát fedezik az utóbbi három évben történt árindex-emelkedésekhez viszonyítva.

A NAGYVILÁGBÓL

Amerikai államtitkok

Washington. — Egy chicagói rádióamatőr közölte az ottani lapokban, hogy mikor az amerikai légiflotta egyes számú gépe Egyiptomba vitte Carter elnököt és kíséretét, neki sikerült lehallgatnia az utasok drótnélküli beszélgetéseit. Tisztán vette az elnök tanácsosának, Hamilton Jourdan-nak egy washingtoni hölgygel folytatott beszélgetését és a gép biztonsági közegeinek az üzeneteit az amerikai Andrews-légibázis tisztjeihez. Washington sietett közölni, hogy az amatőr által felfogott beszélgetések egyike sem volt titkos; egy újságíró azonban megkérdte a kíváncsi rádióst, hogyan jutott hozzá az USA egyes számú gépe titkos hullámhosszához? — Rendkívül egyszerűen — felelte —, vettem a boltban egy szak-könyvet, s abban ott volt az Egyesült Államok kormányának minden titkos hullámhossza.

Napoleon

angol nyelvfüzetet

Párizs. — Giscard d'Estaing, Franciaország elnöke nemrég avat ta fel a francia történelmi múzeum új osztályát, amelyben a többi között Napoleon angol füzetet látható.

Persze nem Párizsban, hanem Szent Ilona szigetén, a száműzetésben kezdett az unatkozó ex-császár angolul tanulni, mégpedig Emanuel de las Casas márkítól. A füzetben baloldalt láthatók a márk kérdései, s jobboldalt Napoleon válasza. A füzet felütve fekszik a tárlóban, s az első kérdés-felelet, amit a látogató megpillant, Napoleon akkori hangulatait tükrözi. Ugyanis a márkí aznap ezt kérdezte angolul: „Javult valamit Felső egészségügyi állapot?” A válasz pedig így hangzott: „Ezen a szigeten nem is fog soha”.

Egy türelmes házigazda

Máchmun Sálábi, kairói házigazda végtelen türelméről tett tanúságot: csak most perelte be lakóját, a zambiai nagykövetséget, amely 1972 óta egyáltalán nem fizetett neki házbért. A bérkövetelés 1 millió 200 ezer izraeli fontnak megfelelő összeg, s a tárgyalás során az is kiderült, hogy a szerződés szerint a nagykövet magánlakás céljaira vette ki az épületet, mégis a havataltat rendezte be benne, továbbá az is, hogy az egész szerződés lejárt már — 1976-ban. A bíróság tehát ugyan csak indokoltan mondta ki a kilakoltatást, de mivel a nagykövetségnek mentelmi joga nem enged, hogy erőszakkal lakoltassák ki, a házigazdának továbbra is nagy türelmre lesz szüksége.

A szabadságjogok eltűlése

Teherán. — Chomeinek Párizsban iobbkeze volt dr. Ibráhim Jázdi, aki most Teheránban a kormány egyik kiemelkedő tagja. Tavaly ősszel 6 irányította Chomeini megbízásából a teheráni forradalmat, amit a CIA nagyon ismért a Chomeini levetében kiadott utasításait, mert ekkor már Amerika is sejtette, hogy súlyos események küszöbén állunk. Miért nem hallgatták hát le dr. Jázdi telefonjait, miért nem vették fel még csak nem is rejtjeles rádió-üzeneteit? Ez csak most derült ki Jázdi 1961 óta Amerikában élt, ahol a texasi Houstonban tudományos munkásságot fejtett ki, s megkapta az amerikai állampolgárságot. Mivel pedig egy Carter-járdáról lépni.

javasolta törvény értelmében amerikai állampolgár telefonját nem szabad lehallgatni, a CIA is kénytelen volt dr. Jázdit, a teheráni kormány tagját, mindvégig amerikai állampolgárnak tekinteni...

Nőgyógyásztól követeli a tartásdíjat

Bécs. — Különös eset foglalkoztatja a törvényszéket. Egy bécsi diák lány felkereste a nőorvosát, elmondta neki, hogy teherbe esett, de mivel férje nincs, magzatelhajást kér. Az orvos elaltatta, utána azt mondta a leánynak, hogy minden rendben van, de a leány ápolónő édesanyja megállapította, hogy semmi sincs rendben, leánya a negyedik hónapban van, amikor pedig kijagatta a nőgyógyászt, azt is megtudta, hogy a műtét elmaradt. A nőgyógyász felajánlotta, hogy visszafizeti a meg nem történt műtét honoráriumát, a páciens azonban nem elégedett meg ezzel, hanem 100 ezer schillingre perli a nőorvos a megszületendő gyermek eltartására.

Nagy az ára a nők egyenjogúságának

Boston. — Harminc évvel ezelőtt statisztika készült a gyomor-fekélyben szenvedő férfiakról és nőkről: minden 20 férfibetege egyetlen nő esett. Azóta minden életérettek a nők, s ma az arány az Egyesült Államokban 2:1 a férfiak javára, — ha ugyan szabad ezt a kifejezést így alkalmazni.

A szakemberek a változást a nők felszabadulásának tulajdonítják. Az évszázad első felében még nagyon kevés nőn nyugodott súlyos gazdasági vagy szakmai felelősség — ma ebben nekik is részük van, s azzal együtt a súlyos nyomásban, aggodalmakban is, — amit addig nem ismertek. Ma a nők dohánynoznak is, amit a század elején tisztességes úriasszony még alig engedett meg magának. Egy kaliforniai pszichológus szerint négy nőcsoporthal válik az újkorsz áldoztatávk: azok, akik vezető közgazdasági pozícióban vannak és gyors, jelentős határozatokat kell hozniuk, azok, akiknek a beosztása nagy anyagi felelősséggel jár; azok, akik a karrier és az anyaság között ingadoznak; végül pedig az olyan nők, akiknek munkájukban férfi versenytársakkal kell vetélkedniük.

Feltámasztják a villamost

London. — Sokáig azt hittük, hogy a villamosoknak lealkonyult; most Nagybritanniában egyre sürűbben beszélnek a feltámasztásról, mert nem képesek nélkülözni az anarchikus forgalmat szabályozni. Villamoskocsiból 3-4 járat egymás mögött, zajtalanok is, a levegőt sem szennyezik. Ezért most nyugati nagyvárosokban lézasan tervezetik a jövő villamosának a típusát, s eddig kétféle tervcsoporthoz dolgoznak. Mert családok is, aki a régi, kedvesen csilingelő, áramszedőjével szikrát hányszor villamost reméli viszont látni. Az új villamos a magasban rohog majd óránként 75 kilométerrel, tehát nem kell csengetnie, de még vezetése sem lesz, mert komputer-központhól irányítják. Jegyszédő sem lesz: a jegyet az utasok már ma is felszállás előtt automatikából vásárolják. De szó van egy lassúbb típusról is, aminek viszont nem lesz megállója; ez a járdák közvetlen közelében halad majd, és megálló helyett csak lelassít a gyalogjáró tempójára, s mert lépcsője egymagában csak lelassít a járdával, csak meg kell fogni a rádját, s bele kell a járdáról lépni.